

Beleidsregels Wmo gemeente 's-Hertogenbosch 2015

Het college van burgemeester en wethouders van 's-Hertogenbosch,
In zijn vergadering van 10 maart 2015, gelezen het voorstel met reg.nr. 4614241
gelt op de Verordening Wmo 2015,
besluit tot vaststelling van de
Beleidsregels Wmo gemeente 's-Hertogenbosch 2015

De secretaris,
Mr.dr.s. I.A.M. Woestenberg
De burgemeester,
Mr.dr. A.G.J.M. Rombouts

1. Voorwoord

Voor de uitvoering van de Wet maatschappelijke ondersteuning zijn regels opgesteld rond de maatwerkvoorzieningen die vertrekt kunnen worden aan belanghebbende burgers. Het college beoordeelt of iemand in aanmerking komt voor ondersteuning. Dit doet het college aan de hand van de bepalingen in de Wet maatschappelijke ondersteuning, de Verordening maatschappelijke ondersteuning, het financieel besluit maatschappelijke ondersteuning en de bepalingen in deze beleidsregels. De beleidsregels zijn een verdere uitwerking van de bepalingen in de verordening en het financieel besluit en waarborgen de transparantie van de gemeentelijke werkwijze naar derden.

Juridische status

De beleidsregels ontleen hun status aan artikel 4:81 lid 1 Algemene wet bestuursrecht (Abw):
“Een bestuursorgaan kan beleidsregels vaststellen met betrekking tot een hem toekomende of onder zijn verantwoordelijkheid uitgeoefende, dan wel voor hem gedelegeerde bevoegdheid.”
Als beleidsregels zijn vastgesteld, kan daar in beschikkingen naar worden verwezen. Voor het college zijn deze beleidsregels evenzeer bindend als de verordening. Bij de beoordeling van geschillen is het de rechter die toetst of het college de eigen regels, zoals neergelegd in verordening, het financieel besluit en de beleidsregels, correct heeft gehanteerd.

Het hoort tot de bevoegdheid van de gemeenteraad de Verordening maatschappelijke ondersteuning vast te stellen. Het financieel besluit en de beleidsregels worden door het college vastgesteld. In de Wmo gaat het om maatwerk; de nadruk ligt op zorgvuldig onderzoek van de individuele situatie.

2. Inleiding

De verordening geeft uitvoering aan de Wet maatschappelijke ondersteuning 2015 inzake regels over de gemeentelijke verantwoordelijkheid voor de ondersteuning van burgers gericht op zelfredzaamheid en maatschappelijke participatie. De Wmo 2015 maakt onderdeel uit van de bestuurlijke en – met toepassing van een budgetkorting – financiële decentralisatie naar gemeenten van een aantal taken uit de Algemene Wet Bijzondere Ziektekosten (hierna: AWBZ). Deze taken worden toegevoegd aan het takenpakket dat al bij gemeenten lag onder de Wet maatschappelijke ondersteuning (hierna: Wmo). Hierbij wordt deels voortgeborduurd op de weg die met de Wmo al was ingezet. Er wordt bekeken wat redelijkerwijs verwacht mag worden van belanghebbende burgers, hun sociaal netwerk en hun sociale omgeving, vervolgens zal waar nodig de gemeente in aanvulling hierop hen in staat stellen gebruik te maken van een voorliggende, algemeen gebruikelijke of gebruikelijke voorziening of – als dat niet volstaat – een maatwerkvoorziening waarmee een bijdrage wordt geleverd aan het bevorderen van de deelname aan het maatschappelijk en het zelfstandig functioneren en het opheffen van een tekort aan zelfredzaamheid.

Er dient telkens een zorgvuldige toegangsprocedure doorlopen te worden om de hulpvraag van de belanghebbende burger en zijn sociaal netwerk, de behoeften en de gewenste resultaten helder te krijgen, om te achterhalen wat zij op eigen kracht, met gebruikelijke hulp, mantelzorg of met hulp van het sociaal netwerk kunnen, om te bepalen of zo nodig met gebruikmaking van een voorliggende, algemeen gebruikelijke of algemene voorziening kan worden volstaan, of dat een maatwerkvoorziening nodig is. De Wmo 2015 en de verordening en deze beleidsregels leggen deze toegangsprocedure daarom vast. Want waar het recht op maatschappelijke ondersteuning is komen te vervallen, wordt een recht op een zorgvuldige, tweezijdige procedure daartegenover gesteld. Een dergelijke procedure die bovendien goed wordt uitgevoerd, zal telkens tot een juist besluit moeten leiden: ondersteuning en hulp waar dat nodig is

Indien de belanghebbende burger van mening is dat het college hem ten onrechte geen maatwerkvoorziening verstrekt of dat de verstrekte maatwerkvoorziening onvoldoende bijdraagt aan de afgesproken resultaten, kan betrokkene daartegen vanzelfsprekend bezwaar maken en daarna eventueel in beroep gaan tegen de beslissing op zijn bezwaar. De rechter zal toetsen of de gemeente zich heeft gehouden aan de voorgeschreven procedures, het onderzoek naar de omstandigheden van betrokkene op adequate wijze heeft verricht en of de verleende voorziening een passende bijdrage levert aan het bevoor-

deren van de deelname aan het maatschappelijk en het zelfstandig functioneren en het opheffen van een tekort aan zelfredzaamheid.

De Wmo 2015 en de verordening leggen veel bevoegdheden bij het college. De uitvoering hiervan zal echter in de regel namens het college gedaan worden (in mandaat) door deskundige consultants, ambtenaren of bijvoorbeeld aanbieders. Waar in de verordening en in de wet 'het college' staat, kan het college deze bevoegdheid namelijk mandateren aan ondergeschikten dan wel niet-ondergeschikten op grond van de algemene regels van de Awb.

3. Procedure

3.1 Hulpvraag van een belanghebbende burger

Wanneer een belanghebbende burger behoefte heeft aan hulp of ondersteuning kan hij terecht op hem bekende plaatsen waar hij nu ook al zijn vragen kan stellen. Bijvoorbeeld bij de gemeente (het Gemeentelijk Contactcentrum), het wijkplein, de woningcorporatie, de wijkagent, het welzijnswerk, vrijwilligers in de wijk, het maatschappelijk werk, de thuiszorg en de huisarts. Soms blijkt na een korte vraagverkenning dat informatie en advies voldoende is voor de belanghebbende burger om het ondervonden probleem op te lossen. De basisprofessionals die bij de voornoemde instanties en instellingen werken kunnen een aantal voorzieningen, waarvoor géén toegangsbesluit nodig is, inzetten. Wanneer informatie en advies niet voldoende is en/of meer ondersteuning of hulp nodig is wordt de belanghebbende burger in contact gebracht met een consultant Wmo/Jeugd. Is de problematiek meervoudig en is verdere vraagverheldering of verdieping nodig dan wordt via de basisprofessionals of het GCC één van de werkers van het Sociaal Wijkteam (SWT) ingezet. Bij zeer complexe problematiek wordt in de toekomst een werker van het Centrum voor Complexe Casuïstiek (C3) ingezet. Er is dan sprake van een formele melding van een hulpvraag.

Dus, er is sprake van een melding als een hulpvraag niet opgelost is met informatie of advies of verwijzing naar een voorziening zonder toegangsbeschikking.

Besluit: Op het moment dat een burger met een hulpvraag niet geholpen is met informatie en advies of inzet van voorzieningen zonder toegangsbesluit, neemt de consultant Wmo/Jeugd, de werker van het SWT of C3 contact op met de belanghebbende burger over zijn melding"

3.2 Melding van een hulpvraag

Ongeacht welke hulp- of dienstverlener het eerste contact heeft gehad, op het moment dat de hulpvraag leidt tot een melding neemt de consultant Wmo/Jeugd of de werker van het SWT of het C3 het over. Binnen 2 dagen wordt door de consultant Wmo/Jeugd of de werker SWT of C3 telefonisch contact opgenomen met de belanghebbende burger. Tijdens dit contact wordt een afspraak voor een gesprek gemaakt. De melding is vormvrij.

Op het moment dat er een afspraak voor een gesprek wordt gemaakt, wordt aan de belanghebbende burger mondeling toestemming gevraagd om de benodigde algemene gegevens voor het gesprek te verzamelen (het vooronderzoek).

In de uitnodiging wordt aangegeven dat de belanghebbende burger de mogelijkheid heeft om (binnen 7 dagen na de melding) een persoonlijk plan te overhandigen waarin gemotiveerd wordt aangegeven welke ondersteuning nodig is volgens de belanghebbende burger. Ook wordt de belanghebbende burger gewezen op de mogelijkheid van kosteloze onafhankelijke cliëntondersteuning via MEE of Juvans en op de mogelijkheid om het gesprek te voeren samen met zijn vertegenwoordiger, mantelzorger of iemand anders uit zijn sociaal netwerk.

Voorafgaand aan het gesprek verzamelt de consultant Wmo/Jeugd, de werker van het SWT of C3 algemene gegevens en bescheiden die voor het gesprek nodig zijn.

De consultant Wmo/Jeugd, werker SWT of C3 kan in overleg met de belanghebbende burger en/of een vertegenwoordiger van zijn sociaal netwerk afzien van het gesprek. In dat geval is er voldoende informatie voorhanden over de situatie en de problematiek dat direct overgegaan kan worden tot het doen van een aanvraag en het nemen van een gemotiveerd besluit op die aanvraag.

3.3 Het gesprek

Het gesprek vindt uiterlijk binnen 2 weken na de melding plaats. Tijdens het gesprek doet de consultant Wmo/Jeugd, werker SWT of C3 in samenspraak met de belanghebbende burger en de vertegenwoordiger uit zijn sociaal netwerk een onderzoek naar de situatie. Daarbij komen de in artikel 5 van de Verordening genoemde onderwerpen aan de orde. De consultant Wmo/Jeugd, werker SWT of C3 onderzoekt samen met de belanghebbende burger en de vertegenwoordiger van zijn sociaal netwerk welk(e) ondersteuning(sarrangement) bijdraagt aan het realiseren van de beoogde resultaten gericht op zelfredzaamheid en maatschappelijke participatie.

Indien het college medisch of ander advies wil vragen bij de expertpool of bij een andere specialist dan komt dit ook aan de orde in het gesprek.

Als de belanghebbende burger dat wenst wordt de behoefte aan en de mogelijkheden voor de verstrekking van een PGB onderzocht.

Van het gesprek wordt een schriftelijk verslag gemaakt. In dit verslag wordt ook de toestemming om informatie te verzamelen en te verwerken aan de orde gesteld. Dit verslag wordt verstrekt aan de be-

langhebbende burger en de vertegenwoordiger van zijn sociaal netwerk. Zij kunnen nog opmerkingen en aanvullingen toevoegen aan het verslag. Zij ondertekenen het verslag voor akkoord. Het gesprek kan plaatsvinden bij de belanghebbende burger thuis, in de wijk of op het Stadskantoor. De locatie wordt in samenspraak met de belanghebbende burger bepaald.
Besluit: het gesprek vindt uiterlijk 2 weken na de melding plaats.

3.4 Aanvraag

Als de belanghebbende burger het verslag ondertekent en het verslag is voorzien van zijn naam, burgerservicenummer (BSN), geboortedatum en een dagtekening, kan het verslag fungeren als aanvraagformulier voor een of meerdere maatwerkvoorzieningen, als dat (mede) de uitkomst is van het gesprek. Een aanvraag kan alleen door de gemeente in behandeling worden genomen wanneer een aanvraagformulier of gespreksverslag voorzien van naam, BSN, geboortedatum en ondertekening door belanghebbende (of gemachtigde) bij de gemeente is ingeleverd. De datum waarop de aanvraag juist en volledig is, geldt als aanvraagdatum.

Wanneer men kiest voor een PGB wordt tezamen met de aanvraag voor een maatwerkvoorziening tevens een aanvraag voor de toekenning van een PGB gedaan.

3.5 De beschikking

De belanghebbende burger ontvangt de beslissing op de aanvraag binnen 2 weken schriftelijk in een beschikking.

In de beschikking staat: de aanvraagdatum, de beslissing, de motivering van de beslissing, welke de te verstrekken maatwerkvoorziening is en wat het beoogde resultaat daarvan is, welke andere of overige voorzieningen relevant zijn of kunnen zijn en informatie over de effectivering van het besluit. Tegen deze beslissing zijn bezwaar en beroep volgens de Awb mogelijk.

De beschikking voor hulp bij het huishouden, begeleiding, dagbesteding, kortdurend verblijf en beschermd wonen vermeldt bij hulp in natura niet de intensiteit en de omvang van de maatwerkvoorziening; dat bepalen de aanbieder en de belanghebbende burger in overleg op basis van het afgesproken resultaat.

Gaat het om het persoonsgebonden budget, dan wordt in de beschikking wel de omvang van de maatwerkvoorziening weergegeven.

De beschikking kent wel een maximale duur, namelijk 1 jaar, tenzij de aard van de maatwerkvoorziening zich hiertegen verzet en/of de aard van de problematiek waarmee belanghebbende burger te maken heeft (chronische ziekte bijvoorbeeld). Voor het overige geldt dat wanneer na een jaar nog voortzetting noodzakelijk is, een aanvraag voor een nieuwe beschikking gedaan moet worden.

Voor de bepalingen in de beschikking voor de maatwerkvoorzieningen waarvoor de gemeente al langer verantwoordelijk is staan in hoofdstuk 6 van deze beleidsregels.

De beschikking moet binnen een half jaar verzilverd worden. Daarna vervalt de geldigheid van de beschikking en moet zo nodig een nieuwe aanvraag worden gedaan.

Besluit: de duur van de beschikking is maximaal 1 jaar, tenzij de aard van de voorziening zich hiertegen verzet en/of de aard van de problematiek waarmee belanghebbende burger te maken heeft (chronische ziekte bijvoorbeeld).

Besluit: de beschikking moet binnen een half jaar verzilverd worden.

3.6 De vertrouwenspersoon

Voor de Meierijgemeenten is een vertrouwenspersoon aangesteld. In eerste instantie voor de duur van één jaar. Afhankelijk van de resultaten beslissen we eind dit jaar of het na 2015 gecontinueerd wordt. Hiermee is tegemoetgekomen aan de wens van de regionale besturen en de Wmo-adviesraden.

In het geval van klachten hebben zowel aanbieders als de gemeente klachtenprocedures. En de belanghebbende burger heeft de mogelijkheid om bezwaar in te dienen tegen een beslissing van de gemeente en daartegen beroep aan te tekenen.

Bij onduidelijkheid, onvrede en (dreigende) conflicten kunnen burgers ook laagdrempelig terecht bij een neutrale partij, de vertrouwenspersoon. (In de Jeugdwet is de vertrouwenspersoon verplicht gesteld).

De vertrouwenspersoon draagt, door het signaleren van knelpunten en het adviseren over verbeteringen, bovendien bij aan het verder ontwikkelen van de dienstverlening binnen de Wmo. De vertrouwenspersoon is aanvullend op de reguliere maatschappelijke ondersteuning door de gemeente en aanbieders. En aanvullend op de geëigende klachtenprocedures (inclusief het werk van de gemeentelijke ombudscommissie). De ondersteuning betreft het meedenken over het wegnemen van knelpunten, het doen van verwijzingen en het eventueel bemiddelen bij (dreigende) conflicten.

3.7 Overgangsrecht

Belanghebbende burgers die op 1 januari 2015 in het bezit zijn van een indicatie voor AWBZ of waarvoor een aanvraag in procedure is, hebben recht op die ondersteuning voor de duur van de indicatie, maar uiterlijk tot 1 januari 2016. Alleen voor beschermd wonen geldt dat dit recht ook langer geldig kan blijven, dus ook tot ná 1 januari 2016 en in voorkomende gevallen tot maximaal 2020.

Het CIZ draagt lopende procedures binnen 2 weken na 1 januari 2015 over aan de gemeente. Deze aanvragen worden afgehandeld conform de bepalingen van de Wmo 2015.

Wanneer indicaties gedurende 2015 aflopen er is nog voortzetting van de hulp nodig, dan wordt de hiervoor vermelde toegangsprocedure gevolgd. Twee maanden voor de maand dat de indicatie afloopt ontvangt de belanghebbende burger een brief van de gemeente. Op basis van deze brief kan de belanghebbende burger een afspraak maken voor een gesprek indien hij van mening is dat de ondersteuning gecontinueerd moet worden.

3.8 Procedure in geval van crisis en onveiligheid

Wanneer de consulent Wmo/Jeugd of werker van het SWT of C3, ofwel door eigen waarneming, ofwel doordat men hierop opmerkzaam is gemaakt door derden, op de hoogte is van een crisis bij een belanghebbende burger, dan wordt direct gehandeld. Dit handelen kan bestaan uit het inschakelen van:

- Alarmnummer 112 bij een levensbedreigende situatie waarbij er acuut gevaar dreigt.
- Spoedeisende Zorg (SEZ) van Bureau Jeugdzorg in geval van een crisis bij jeugdigen.
- De huisarts/huisartsenpost bij een psychische/psychiatrische crisis die kan doorverwijzen naar de crisisdienst van de GGZ.
- Het AMHK/Veilig Thuis in geval van huiselijk geweld en/of kindermishandeling tijdens kantooruren en SEZ in geval van huiselijk geweld of kindermishandeling buiten kantooruren.
- De Stichting Maatschappelijke Opvang bij een acute crisis ten aanzien van dakloosheid.
- Novadic Kentron in geval van acute verslavingsproblematiek. Buiten kantooruren via de crisisdienst van de GGZ Reinier van Arkel.
- Juvans in geval van sociaal emotionele crisis.

Wanneer er geen sprake is van een crisis, maar er wél sprake is van een onveilige situatie in een huis-houden, bijvoorbeeld vermoedens van huiselijk geweld of kindermishandeling, dan gaat de consulent Wmo/Jeugd, de werker van het SWT of C3 binnen 24 uur in gesprek met de belanghebbende burger. Wanneer er een vermoeden is van huiselijk geweld en/of kindermishandeling wordt dit vermoeden met de belanghebbende burger besproken, tenzij dit niet mogelijk is gelet op veiligheidsaspecten. De consulent Wmo/Jeugd, de werker van het SWT of C3 kan het Advies en meldpunt huiselijk geweld en kindermishandeling/BJG bij de zaak betrekken. Ook in deze gevallen kan ervoor gekozen worden spoedhulp in te zetten.

Wanneer crisis-of spoedhulp wordt ingezet kan dit op vrijwillige basis zónder formele beschikking gedurende maximaal 4 weken. Gedurende die termijn zal consulent Wmo/Jeugd, de werker van het SWT of C3 alsnog met de belanghebbende burger een gesprek voeren en bezien of vervolghulp nodig is. *Besluit: crisis- of spoedhulp kan zonder formele beschikking gedurende maximaal 4 weken worden ingezet.*

3.9 Start van de hulp

Op basis van de beschikking kan de belanghebbende burger zich aanmelden bij een aanbieder welke is gecontracteerd door de gemeente. Dit is anders als gekozen wordt voor een PGB, zie daarvoor hoofdstuk 7 van deze beleidsregels.

De door de gemeente gecontracteerde aanbieders hebben een acceptatieplicht, zij mogen derhalve geen belanghebbende burgers weigeren. Wanneer een aanbieder in overleg met de belanghebbende burger, een vertegenwoordiger van zijn sociaal netwerk en eventueel zijn werker concludeert dat een andere aanbieder beter of eerder de benodigde hulp kan bieden, zorgt de aanbieder waarbij het eerste is aangemeld voor een warme overdracht naar die andere aanbieder.

Indien er sprake is van een crisis en tevens verwijzing door de consulent Wmo/Jeugd of werker van het SWT of C3, start de aanbieder binnen 24 uur na de aanmelding, of zoveel eerder als de consulent Wmo/Jeugd of werker van het SWT of C3 noodzakelijk acht, met de verlening van de hulp.

3.10 Uitvoering van de hulp

Tijdens de uitvoering van de hulp houdt de aanbieder, dit in overleg met en met toestemming van de belanghebbende burger en/of de vertegenwoordiger van zijn sociaal netwerk, contact met de consulent Wmo/Jeugd of werker van het SWT of C3. De intensiteit van dit contact is afhankelijk van de omstandigheden en van de daarover gemaakte afspraken. In overleg wordt periodiek bezien of de afgesproken resultaten behaald worden, wanneer de hulp afgesloten kan worden en of daarna andere ondersteuning nodig is.

4. Criteria

4.1 Inleiding

De AWBZ indicaties zijn gebaseerd op een grondslag. De Wmo 2015 kent geen grondslagen en geen recht op ondersteuning. In de Wmo 2015 is de diagnose niet leidend. Er wordt vastgesteld wat de hulpvraag is en vervolgens wordt beoordeeld wat de aanvrager zelf of met hulp van de eigen omgeving kan oplossen, wat met voorliggende, algemeen gebruikelijke en algemene voorzieningen kan worden opgelost en tenslotte waarvoor maatwerkvoorzieningen noodzakelijk zijn.

De taken worden niet alleen overgeheveld vanuit de AWBZ naar de Wmo 2015; er moet ook daadwerkelijk een transformatie plaats vinden. De opdracht aan gemeenten is om te onderzoeken hoe de be-

staande vormen van ondersteuning en hulp anders, dichterbij de belanghebbende burger kunnen worden georganiseerd en hoe nieuwe vormen en arrangementen van hulp en ondersteuning ontwikkeld kunnen worden. Hierbij gaat de aandacht ook uit naar de doelmatigheid en doeltreffendheid van de ondersteuning door periodiek te toetsen of de afgesproken resultaten bereikt worden. In de Wmo 2015 vormt het gesprek als onderdeel van het onderzoek de basis voor de verlening van hulp. Er is echter wel een aantal criteria te benoemen waaraan men moet voldoen.

4.2 Voorliggende voorzieningen

In de Wmo 2015 is geen bepaling opgenomen waarin wordt gesteld dat er geen aanspraak op maatschappelijke ondersteuning bestaat als een voorziening op grond van een andere wettelijke bepaling bestaat. In de Wmo 2015 staat wel dat het college een maatwerkvoorziening kan weigeren als de belanghebbende burger in aanmerking komt voor een indicatie Wlz. Een duidelijke afbakening ten opzichte van andere wetten is van belang.

Een belanghebbende burger die bij de Wmo een aanvraag doet voor persoonlijke verzorging of verpleging op grond van somatische beperkingen wordt bijvoorbeeld verwezen naar zijn zorgverzekeraar.

Een belanghebbende burger die een beroep doet op extramurale ondersteuning van de Wmo maar dusdanige zware beperkingen heeft dat thuis wonen niet langer verantwoord is, wordt doorverwezen naar het Centraal Indicatieorgaan Zorgverzekeringen (CIZ) voor een Wlz indicatie.

Een aanvraag van ouders voor dagbesteding voor hun kind, terwijl dat kind niet vrijgesteld is van leerplicht, valt niet onder de Wmo maar onder de Leerplichtwet.

Voorliggende voorzieningen zijn voorzieningen op grond van andere wettelijke regelingen, zoals de Wet langdurige zorg (Wlz), de Zorgverzekeringswet (ZVW) of het Uitvoeringsinstituut Werknemers Verzekeringen (UWV) die aan de verstrekking van een maatwerkvoorziening in het kader van de Wmo vooraf gaan. Een voorziening is voorliggend als deze een passende en toereikende oplossing biedt of de kosten van de maatwerkvoorziening als niet noodzakelijk heeft aangemerkt. Indien dit het geval is, zal er op grond van de Wmo geen maatwerkvoorziening worden verstrekt. Dat laatste is bijvoorbeeld het geval bij een rollator die in de ZVW als niet noodzakelijk is aangemerkt. Vanuit de UWV en de werkgever kan er aanspraak gedaan worden op hulpmiddelen in de werksituatie en voor vervoer van en naar het werk. De Wlz is verantwoordelijk voor woningaanpassingen en diensten in een Wlz-instelling. Voorliggende voorzieningen zijn onder andere:

- Voorzieningen op grond van de Zorgverzekeringswet.
- Een verblijfsindicatie op grond van de Wet langdurige zorg.
- Hulpmiddelen en vervoer in de werksituatie (UWV/werkgever)

Er moet in elke individuele situatie worden beoordeeld of de voorliggende voorziening toereikend en passend is. Is dat niet het geval, dan moet alsnog een (aanvullende) maatwerkvoorziening worden geboden. Indien een belanghebbende burger geen gebruik wenst te maken van een voorliggende voorziening, kan dat niet automatisch leiden tot het verstrekken van een maatwerkvoorziening. Of de belanghebbende burger dan daadwerkelijk de betreffende voorliggende voorziening zal gaan gebruiken behoort tot de eigen verantwoordelijkheid van de belanghebbende burger.

4.2.1 Afbakening Wmo en Wlz

Het uitgangspunt van de Wlz is dat een persoon met een indicatie voor de Wlz niet meer onder de Wmo 2015 of de Jeugdwet valt. Dat geldt in ieder geval voor de maatwerkvoorzieningen. Belanghebbende burgers kunnen wel in aanmerking komen voor sociaal recreatief vervoer op grond van de Wmo 2015 en kunnen een beroep (blijven) doen op algemene voorzieningen.

Personen met een Wlz indicatie hoeven niet per definitie intramurale zorg te krijgen. Ze kunnen ook een volledig pakket thuis (VPT) of een persoonsgebonden budget krijgen. Dit PGB wordt betaald door het Zorgkantoor en komt niet ten laste van de Wmo.

Verblijfsindicatie op grond van de Wet langdurige zorg

Het college mag een maatwerkvoorziening weigeren indien de belanghebbende burger een aanspraak heeft op verblijf en daarmee samenhangende zorg ingevolge de Wlz. Het is zelfs mogelijk te weigeren indien er redenen zijn om aan te nemen dat de belanghebbende burger daarop aanspraak kan doen gelden en weigert mee te werken aan het verkrijgen van een besluit dienaangaande (artikel 2.3.5 lid 6 van de wet).

Uitzondering

Voor het kalenderjaar 2015 wordt een uitzondering op het bovenstaande gemaakt. In 2015 is het college verantwoordelijk voor het verstrekken van een:

- Hulpmiddel of woningaanpassing aan belanghebbende burgers met een verblijfsindicatie die thuis wonen.
- Hulpmiddel ter verbetering van de mobiliteit aan belanghebbende burgers met een verblijfsindicatie die zonder behandeling in een Wlz-instelling verblijven.

Inkijkvoorziening Wlz indicaties

Met de inkijkvoorziening Wlz indicaties kunnen gemeenten online vaststellen of er voor een bepaalde persoon in een periode wel of niet sprake was van een geldende Wlz indicatie.

4.2.2 Afbakening Wmo en Zvw

In de Wmo 2015 en het Besluit Zorgaanspraken zitten bepaalde zaken die in de praktijk zouden kunnen leiden tot afbakingsproblematiek. Gemeenten en zorgverzekeraars moeten daarover afspraken maken om te voorkomen dat belanghebbende burgers van het éne domein naar het andere worden gestuurd. Ten eerste betreft dit de groep belanghebbende burgers die begeleiding krijgt bij algemeen dagelijkse levensverrichtingen. Deze belanghebbende burgers zijn wel in staat om zelf op te staan, zichzelf te wassen en aan te kleden maar de regie en structuur missen om dit regelmatig en op de juiste momenten te doen. Daartoe moeten ze worden aangespoord en begeleid. Dit valt onder de Wmo. Zodra belanghebbende burgers de handelingen voor wat betreft het opstaan, wassen en aankleden om somatische redenen niet meer zelf kunnen doen, krijgen ze persoonlijke verzorging op grond van de Zvw. Per 1 januari 2015 is alle verpleging en bijna alle verzorging onder de Zorgverzekeringswet (Zvw) gebracht onder de aanspraak wijkverpleging. Verzorging valt onder de Wmo als het samenhangt met begeleiding. Het is dan ook een onderdeel van de begeleiding. Hangt het samen met verpleging, dan valt het onder de Zorgverzekeringswet.

Er zijn echter een aantal uitzonderingen waarvoor persoonlijke verzorging onder het overgangsregime vallen: mensen met een verstandelijke handicap (VG), zintuiglijke handicap (ZG) of met een psychiatrische aandoening/beperking (PSY) met een AWBZ-indicatie voor alleen persoonlijke verzorging (en geen begeleiding).

In de praktijk komt dit waarschijnlijk nauwelijks voor. Zodra deze doelgroepen verpleging en/of verzorging nodig hebben in verband met de behoefte aan geneeskundige zorg of een hoog risico daarop, zal de verpleging en verzorging vallen onder de Zorgverzekeringswet, de aanspraak wijkverpleging.

Ten tweede betreft het personen met GGZ-problematiek die in aanmerking komen voor beschermd wonen. Inmiddels is de Wlz opengesteld voor de GGZ-doelgroep. Vooralsnog is afgesproken dat de groep personen die beschermd wonen met begeleiding heeft in 2015 overgaat naar de Wmo. Er wordt een instrument ontwikkeld op basis waarvan kan worden bepaald of de psychische gezondheidssituatie van de belanghebbende burger zodanig is dat hij levenslang op beschermd wonen is aangewezen, zonder uitzicht op verbetering. In die situaties zou er toegang tot de Wlz moeten zijn.

Samenwerkingsverplichting met zorgverzekeraars

Vanwege de afstemming met andere wetten zoals de Zvw en de Wlz is samenwerking met zorgverzekeraars van belang. Belanghebbende burgers mogen geen hinder ondervinden dat de zorg en ondersteuning in Nederland in verschillende stelsels is ondergebracht. Een dergelijke verplichting tot samenwerking van gemeenten met zorgverzekeraars is in de Wmo opgenomen. Omgekeerd staat in de Zvw de verplichting van zorgverzekeraars om met gemeenten samen te werken.

Zo moeten er bijvoorbeeld afspraken worden gemaakt over de inzet van de wijkverpleegkundige.

Ook op het gebied van preventie, beschermd wonen en de persoonlijke verzorging moeten samenwerkingsafspraken worden gemaakt. Wij streven ernaar deze afspraken op korte termijn te maken.

Toekomstige jurisprudentie zal de grenzen van de Wmo 2015 verder gaan bepalen.

4.2.3 Afbakening Wmo en Jeugdwet

Begeleiding, kortdurend verblijf en persoonlijke verzorging voor jeugdigen tot 18 jaar zijn in de Jeugdwet ondergebracht. De hulpmiddelen en rolstoelen voor jeugdigen blijven onder de Wmo vallen. Hiervoor mag geen bijdrage in de kosten worden gevraagd. Woningaanpassingen voor jeugdigen onder de 18 jaar, die thuis wonen, blijven ook onder de Wmo behalve als een jeugdige thuis woont met een Wlz-indicatie. Hiervoor mag een bijdrage in de kosten aan ouders worden gevraagd.

Afbakingsproblematiek kan zich voordoen bij de doelgroep 18 tot en met 23 jaar. Deze doelgroep

valt nu soms nog onder de Jeugdwet (als de behandeling is gestart voor het 18^e jaar). Vanaf 1 januari 2015 vallen deze jongeren onder de Wmo. BJG/GI en SWT zorgen voor een soepele overgang en warme overdracht van jongeren die 18 jaar worden en nog ondersteuning nodig hebben. Voor 2015 vallen de jongeren die verlengde jeugdzorg krijgen onder het overgangsrecht.

4.2.4 Afbakening Wmo en Participatiewet

Er is een overlap tussen de Wmo doelgroep, die is aangewezen op (arbeidsgerichte) dagbesteding en de doelgroep met een arbeidshandicap die begeleid regulier of beschermd kan werken.

4.3 Algemeen gebruikelijke voorzieningen

Algemeen gebruikelijke voorzieningen zijn in principe voor iedereen beschikbaar ongeacht er sprake is van een beperking of niet.

Een algemeen gebruikelijke voorziening is een voorziening die voldoet aan de volgende criteria:

- Het is niet speciaal bedoeld voor belanghebbende burgers met een beperking.
- Het is verkrijgbaar in de reguliere handel.
- Het is in prijs vergelijkbaar met soortgelijke producten.
- Het kan voor een persoon zonder beperkingen in een financieel vergelijkbare positie worden gerekend tot het normale aanschaffingspatroon.

- Er moet altijd in het individuele geval worden bekeken of de voorziening ook voor de belanghebbende burger algemeen gebruikelijk is. Bij de paragraaf waarin de afzonderlijke resultaten aan bod komen, wordt specifiek ingegaan op algemeen gebruikelijke voorzieningen

Uitzondering

In individuele gevallen kan een voorziening die op zichzelf als algemeen gebruikelijk kan worden beschouwd, vanwege omstandigheden aan de kant van de belanghebbende burger toch als niet algemeen gebruikelijk worden beschouwd. Deze uitzondering kan zich voordoen indien:

- De belanghebbende burger een inkomen heeft dat door de aantoonbare kosten van de beperkingen onder de voor hem/haar geldende bijstandsnorm ligt.
- Een nog niet afgeschreven algemeen gebruikelijke voorziening ten gevolge van een plotseling optredende beperking moet worden vervangen.

4.4 Algemene voorzieningen

Algemene voorzieningen zijn een aanbod van diensten of activiteiten die, zonder voorafgaand onderzoek naar de behoeften, persoonskenmerken en mogelijkheden van de belanghebbende burgers, toegankelijk zijn en die gericht zijn op het versterken van de zelfredzaamheid en participatie of op opvang. Algemene voorzieningen kunnen privaat zijn, publiek of een combinatie van beide. Bij algemene voorzieningen gaat het vaak om voorzieningen die op de een of andere laagdrempelige wijze worden aangeboden. Er vindt wel een toegangstoets plaats of iemand tot de doelgroep van de private algemene voorziening behoort. Een algemene voorziening is zonder beschikking toegankelijk. Enerzijds kan bijvoorbeeld gedacht worden aan een rolstoel- of scootmobielpool en anderzijds aan klussendiensten, boodschappen service, was- en strijkservice, maaltijd (bezorg)dienst, etc. kinderopvang, voor en naschoolse opvang, maaltijd-dienst, hondenuitlaatservice, boodschappendienst, was en strijkservice, glazenwasser, algemeen maatschappelijk werk, schuldhulpverlening, GGD, welzijnswerk, jongerenwerk, sportvoorzieningen. De belanghebbende burger komt niet in aanmerking voor een maatwerkvoorziening indien er een algemene voorziening is die:

- Daadwerkelijk beschikbaar is voor de belanghebbende burger.
- Financieel gedragen kan worden door de belanghebbende burger. Het college beoordeelt of de belanghebbende burger in redelijkheid de algemene voorziening kan betalen. Het is vervolgens aan de belanghebbende burger om dit te weerleggen. De belanghebbende burger moet aannemelijk maken dat de algemene voorziening/dienst financieel niet gedragen kan worden.
- Passend en toereikend is voor de belanghebbende burger.

4.5 Gebruikelijke hulp

Er bestaat geen aanspraak op een maatwerkvoorziening indien de belanghebbende burger huisgenoten heeft die wel in staat zijn hulp te bieden bij bijvoorbeeld het voeren van een gestructureerd huishouden of het uitvoeren van de noodzakelijke algemene dagelijkse levensverrichtingen. Dit wordt gebruikelijke hulp genoemd. Gebruikelijke hulp heeft een verplichtend karakter. Dit houdt in dat er zowel van gezonde volwassenen als ook van jonge huisgenoten een bijdrage wordt verlangd in het huishouden.

Onder huisgenoot wordt verstaan: een persoon die, oftewel op basis van een familieband, oftewel op basis van een bewuste keuze, één huishouden (leeftienheid) vormt met de persoon die beperkingen ondervindt. Of er sprake is van inwoning wordt naar de concrete feitelijke situatie beoordeeld. Bij gebruikelijke hulp wordt rekening gehouden met de leeftijd van de huisgenoot. Tot 18 jaar wordt van huisgenoten verwacht dat zij hun bijdrage leveren door bijvoorbeeld hun eigen kamer schoon te houden en/of hand- en spandiensten te verrichten, zoals het doen van (kleine) boodschappen en het helpen bij de afwas. Huisgenoten van 18 tot 21 jaar worden geacht een eenpersoonshuishouden te kunnen voeren. Dit wil zeggen: schoonhouden van sanitaire ruimte, keuken en één kamer, de was doen, boodschappen doen, maaltijd verzorgen, afwassen en opruimen. Ook de opvang en/of verzorging van jongere gezinsleden kan tot hun taken worden gerekend. Huisgenoten vanaf 21 jaar worden geacht de huishoudelijke taken volledig over te nemen.

Bij gebruikelijke hulp wordt uitgegaan van de mogelijkheid om naast een volledige baan een huishouden te kunnen runnen. Alleen bij daadwerkelijke afwezigheid van de huisgenoot gedurende een aantal dagen en nachten zullen de niet-uitstelbare taken overgenomen kunnen worden als hiervoor geen andere oplossing kan worden gevonden. Bij het zwaar en licht huishoudelijk werk gaat het meestal om uitstelbare taken.

Onder uitstelbare taken wordt verstaan: boodschappen doen, zwaar huishoudelijk werk en wasverzorging. Onder niet-uitstelbare taken wordt verstaan: maaltijden verzorgen, licht huishoudelijk werk, gezonde kinderen opvangen/verzorgen en dagelijkse organisatie van het huishouden. Zie bijlage 1 Richtlijn omvang hulp bij het huishouden (normtijden).

Gebruikelijke begeleiding

Onder gebruikelijke begeleiding valt:

- Het geven van begeleiding op het terrein van de maatschappelijke participatie;

- Het geven van begeleiding binnen de persoonlijke levenssfeer, zoals familiebezoek en huisartsbezoek;
- Het bieden van hulp of het overnemen van taken die bij een gezamenlijk huishouden horen, zoals het doen van de administratie;
- Het leren omgaan van derden met de belanghebbende burger;
- Het bieden van een beschermende woonomgeving van ouders aan kinderen is ten minste tot een leeftijd van 17 jaar zowel in kortdurende als langdurige situaties gebruikelijk.

4.6 Eigen verantwoordelijkheid

De eigen verantwoordelijkheid van de belanghebbende burger is een belangrijke pijler van de wet. De wet is uitsluitend bedoeld om mogelijkheden te bieden door middel van maatwerkvoorzieningen als het niet in iemands eigen vermogen ligt het probleem zelf of met hulp van mantelzorgers, huisgenoten en personen uit het sociaal netwerk op te lossen. Tot die eigen verantwoordelijkheid van de belanghebbende burger behoort ook dat hij een beroep doet op familie en vrienden – zijn eigen sociaal netwerk alvorens hij bij de gemeente aanklopt voor hulp. Het is immers normaal dat belanghebbende burgers iets doen voor hun partner, familielid of goede vriend als die niet geheel op eigen kracht kan deelnemen aan de samenleving. Met de Wmo 2015 wil de regering het automatisme doorbreken dat belanghebbende burgers zich bij elke hulpvraag tot de overheid wenden. Uitgangspunt van de Wmo 2015 is dat iedere belanghebbende burger eerst kijkt wat hij zelf kan doen, wat zijn sociaal netwerk voor hem kan doen of wat hij zelf voor een ander kan doen. Onder de eigen verantwoordelijkheid wordt de eigen kracht, de hulp van mantelzorgers, de hulp van personen uit het sociaal netwerk en gebruikelijke hulp verstaan.

Bijvoorbeeld:

- Bij problemen met het schoonhouden van het huis zijn er talloze burgers die gewend zijn daar iemand voor in te huren. In deze situatie hoeft niets te veranderen als men op basis van leeftijd of een ongeval beperkingen krijgt. Dat kan anders zijn wanneer door het ontstaan van de beperking het inkomen daalt. Dat kan aanleiding zijn om wel te compenseren. Daarvoor zal een zorgvuldig onderzoek verricht moeten worden, met name naar de eerdere situatie zowel wat betreft hulp als inkomen en de veranderde situatie. Het kan ook zijn dat er (veel) meer hulp in de huishouding nodig is. Dan kan sprake zijn van meerkosten die gecompenseerd moeten worden.
- Heel veel burgers zijn op dit moment gewend gebruik te maken van een auto. Als zij een beperking krijgen, door leeftijd of ongeval, hoeft er in feite niets te veranderen, als zij met dezelfde auto in staat blijven hun verplaatsingen te maken. Er hoeft dan niet gecompenseerd te worden. Dat kan anders zijn als de burger door de beperking meer verplaatsingen moet maken of als de auto voor de beperking aangepast moet worden. In het eerste geval kan onderzoek verricht worden naar de aard van de extra ritten en de kosten daarvan. Is er in relatie met het eerdere verplaatsingspatroon sprake van meerkosten, dan is compensatie mogelijk. In het tweede geval is er sprake van meerkosten door de beperking.
- Bij woonvoorzieningen speelt de eigen verantwoordelijkheid een grote rol. Als iemand ouder wordt en zijn woning gaat renoveren mag het college veronderstellen dat hij rekening houdt met het gegeven dat hij een dagje ouder wordt. Hier spelen individuele factoren mee, maar ook de vraag of burgers weten wat van hen verwacht wordt. De gemeente moet hierover voorlichting geven, duidelijk maken waar verwachtingen mogen beginnen maar ook kunnen ophouden wat betreft de inzet van de gemeente in het geschikt maken van woningen.

5. Toegangscriteria

5.1 Goedkoopst adequate voorziening

Maatwerkvoorzieningen die worden verstrekt dienen naar objectieve maatstaven gemeten zowel passend als de meest goedkope maatwerkvoorziening te zijn. Zijn er twee of meer maatwerkvoorzieningen passend, dan wordt gekozen voor de goedkoopste maatwerkvoorziening. Eigenschappen, die kostenverhogend werken, zonder dat de maatwerkvoorziening meer noodzakelijk passend wordt, komen in beginsel niet voor vergoeding in aanmerking.

5.2 Voorzienbaarheid

De belanghebbende burger kan alleen voor een maatwerkvoorziening in aanmerking komen als de noodzaak tot ondersteuning redelijkerwijs niet vermijdbaar was en niet voorzienbaar was. Achtergrond is dat van iedereen mag worden verwacht tijdig te anticiperen op ondersteuningsvragen die te voorzien zijn. Wachten tot het niet langer kan, gaat voorbij aan de eigen verantwoordelijkheid en leidt tot een afwijzing. Voorzienbaarheid moet goed onderzocht worden en in kaart gebracht. Van belang is wanneer en wat de belanghebbende burger had kunnen weten. Zo mag bijvoorbeeld verwacht worden dat men anticipeert op beperkingen die te maken hebben met het vorderen van de leeftijd. Als een woning niet langer geschikt is en dit was voorzienbaar, kan dit niet zonder meer worden afgewenteld op de Wmo. De belanghebbende burger zal moeten aantonen welke maatregelen hij heeft getroffen om langer te

kunnen blijven wonen in de woning dan wel of er actie is ondernomen te verhuizen naar een passende woning.

De toepasbaarheid van het criterium voorzienbaarheid ziet alleen toe op bepaalde 'oude' taken van de Wmo 2015, zoals woningaanpassingen. Het gaat om zaken waarop mensen zich binnen hun eigen mogelijkheden kunnen voorbereiden. Dit kan als invulling worden gezien van eigen kracht en eigen verantwoordelijkheid voor de eigen zelfredzaamheid en participatie om te voorkomen dat een beroep moet worden gedaan op ondersteuning.

De bepaling kan uiteraard niet toegepast worden in de situaties dat een persoon op een gegeven moment begeleiding, dagbesteding of kortdurend verblijf nodig heeft. Dat zijn geen voorzieningen die iemand met 'zijn eigen beslissing' had kunnen vermijden of voorkomen.

De wetgever noemt als voorbeeld waarbij de aanvrager zijn hulpvraag redelijkerwijs van te voren had kunnen voorzien en met zijn beslissing had kunnen voorkomen:

- indien iemand is aangewezen op een rolstoel en een huis koopt waarin veel dure aanpassingen moeten worden aangebracht, had het in de rede gelegen dat de aanvrager in een al aangepast huis zou zijn gaan wonen.

In aanvulling daarop zijn de volgende voorbeelden aan de huidige Wmo-jurisprudentie ontleend:

- iemand met een beperking die van een aangepaste woning naar een niet aangepaste woning verhuist en bij de gemeente een aanvraag doet om de nieuwe woning te laten aanpassen. Deze persoon heeft in beginsel een eigen verantwoordelijkheid om te verhuizen naar een voor hem geschikte woning.

- Een persoon met een beperking die twee woningen bezit, het aangepaste huis verkoopt, in het niet aangepaste gaat wonen, en de gemeente vraagt de nieuwe aanpassingen te financieren. De Centrale raad van beroep heeft bij uitspraak van 21 mei 2012 (LJN: BW6810) geoordeeld dat de persoon de kosten van de aanpassing van de nieuwe woning had kunnen betrekken bij de verkoop van de andere woning.

In de praktijk komt het aspect vermijdbaar en voorzienbaar in het gesprek aan de orde. Bijvoorbeeld als er sprake is van een verwachte toename in de beperkingen, zal de belanghebbende burger in het gesprek gewezen worden op redelijkerwijs zelf te ondernemen acties. Besproken wordt hoe hij/zij hierop kan anticiperen.

Deze afspraken worden vastgelegd in het gespreksverslag. Meldt de belanghebbende zich op enig moment om in aanmerking te komen voor voorzieningen op grond van de Wmo, dan zijn de destijds gemaakte afspraken de basis om vast te stellen welke maatregelen belanghebbende redelijkerwijs zelf had kunnen organiseren. Is dit zonder gegronde reden niet gedaan, kan er geen beroep worden gedaan op een Wmo voorziening en volgt afwijzing op grond van artikel 9 lid 2 sub b van de verordening.

De memorie van toelichting (MvT) bij artikel 2.3.5, derde lid, van de wet (Kamerstukken II 2013-14, 33 841, nr. 3, p. 148) biedt een onderbouwing van de grondslag om het begrip 'voorzienbaarheid' in individuele gevallen een rol te laten spelen bij de afwijzing van een maatwerkvoorziening. Uit de nadere memorie van antwoord (Kamerstukken I 2013-14, 33841, nr. J, p. 18) blijkt dat de wetgever ook heeft willen aansluiten bij de huidige rechtspraak op dit punt.

Overigens zal het criterium voorzienbaarheid middels jurisprudentie nader vorm moeten krijgen.

5.3 Duur ondersteuning:

Maatwerkvoorzieningen moeten noodzakelijk zijn ter bevordering van de participatie en zelfredzaamheid. Dat wil zeggen dat er een noodzaak voor ondersteuning moet zijn. Er moet worden vastgesteld dat er sprake is van beperkingen waardoor de belanghebbende burger niet kan deelnemen aan het leven van alle dag. De duur van de ondersteuning is niet langer dan noodzakelijk. Als de verwachting is dat de belanghebbende burger na enige tijd zonder ondersteuning vanuit de Wmo kan functioneren, dan wordt de ondersteuning tijdelijk ingezet. De ondersteuning is er dan op gericht de belanghebbende burger en zijn sociaal netwerk in staat te stellen te leren omgaan met de beperking en om de gebruikelijke hulp in te bedden in de leefomgeving.

5.4 Niet voldoen aan verplichtingen

De belanghebbende burger heeft de volgende verplichtingen:

- Inlichtingenplicht

Op verzoek of onverwijld uit eigen beweging mededeling doen van alle feiten en omstandigheden waarvan de belanghebbende burger redelijkerwijs duidelijk moet zijn dat zij aanleiding kunnen zijn om het besluit tot toekenning van de maatwerkvoorziening te heroverwegen.

Dit stelt het college in staat om te beoordelen of het beroep op die maatwerkvoorziening of het PGB nog terecht is. Het college kan niet alleen bij een aanvraag, maar ook in andere stadia concrete informatie en bewijsstukken van de belanghebbende burger vragen als daartoe aanleiding is.

Het niet naleven van de inlichtingenverplichting kan leiden tot:

- Buiten behandeling laten of afwijzen van een aanvraag.
 - Beëindigen van de aanspraak op een maatwerkvoorziening.
 - Herzien/intrekken van de aanspraak op een maatwerkvoorziening en terugvorderen.
- Medewerkingsplicht

De belanghebbende burger is verplicht aan het college desgevraagd de medewerking te verlenen die redelijkerwijs nodig is voor de uitvoering van deze wet. Hieronder wordt in ieder geval verstaan het verlenen van medewerking aan een oproep om op een bepaalde plaats en tijd te verschijnen in verband met de beoordeling van het verzoek om ondersteuning. Deze medewerkingsplicht geldt ook voor huisgenoten indien het gaat om het beoordelen van eventueel gebruikelijke hulp.

Komt de belanghebbende burger deze medewerkingsplicht niet na, dan kan het college, mits onvoldoende informatie bekend is, besluiten de aanvraag af te wijzen, omdat aanspraak op een voorziening niet is vast te stellen of de bestaande aanspraak beëindigen en/of herzien of intrekken en eventueel terugvorderen.

5.5 Geen aanleiding voor verhuizen, tenzij belangrijke reden

Maatwerkvoorzieningen die het gevolg zijn van een verhuizing vanuit een voor de belanghebbende burger geschikte woning en waarvoor geen noodzaak bestaat, leiden tot afwijzing van een maatwerkvoorziening. Dat is anders indien er een belangrijke reden voor de verhuizing bestaat, bijvoorbeeld samenwonen, huwelijk of scheiding of aanvaarden van werk op afstand. De beoordeling of sprake is van een belangrijke reden is steeds afhankelijk van een weging van alle van belang zijnde feiten en omstandigheden. Er is alleen sprake van een belangrijke reden die aanleiding vormt voor toewijzing van de maatwerkvoorziening als de belanghebbende burger geen in redelijkheid van hem te vergen eigen mogelijkheden heeft om zelf voor een passende oplossing te zorgen. In deze uitzonderingssituaties mag verwacht worden dat de belanghebbende burger vooraf contact opneemt met de gemeente, zodat de gemeente mee kan bepalen wat de goedkoopst passende oplossing is.

5.6 Bijdrage in de kosten van een maatwerkvoorziening

Bij toekenning van een maatwerkvoorziening kan van de belanghebbende burger een bijdrage in de kosten van de maatwerkvoorziening worden gevraagd. De regels die hiervoor gelden staan in het Uitvoeringsbesluit Wmo 2015.

Het college heeft in het financieel besluit bepaald dat wordt aangesloten bij hetgeen is bepaald in het Uitvoeringsbesluit. Dit betekent dat voor alle maatwerkvoorzieningen, zowel in natura als in de vorm van een persoonsgebonden budget, een bijdrage in de kosten wordt opgelegd. Het is alleen niet mogelijk een bijdrage op te leggen voor rolstoelen (zowel voor jeugdigen als volwassenen) en voor hulpmiddelen voor jeugdigen onder de 18 jaar.

De bijdrage wordt opgelegd zolang de belanghebbende burger gebruik maakt van de maatwerkvoorziening. De maximale bijdrage is de kostprijs van een maatwerkvoorziening.

Verder is de zogenaamde Wtcg-korting van 33% voor de eigen bijdrage van extramurale zorg per 1-1-2015 komen te vervallen.

De vaststelling en inning van de bijdrage in de kosten van een maatwerkvoorziening wordt uitgevoerd door het Centraal Administratie Kantoor (CAK). De inning van de eigen bijdrage voor de maatschappelijke opvang wordt gedaan door de Stichting Maatschappelijke Opvang. De gemeente meldt deze eigen bijdrage aan het CAK zodat het CAK de anticumulatiebepaling kan bewaken.

6. Maatwerkvoorzieningen: resultaten en criteria

6.1 Hulp bij het huishouden

Resultaat:

- Het kunnen wonen in een huis dat schoon en leefbaar is.
- Per belanghebbende burger wordt dit geconcretiseerd in meetbare resultaten die worden opgenomen in het plan van aanpak

Criteria:

- Iedereen die, kortdurend of langdurig, niet in staat is om dit resultaat te bereiken
- De volgende voorzieningen niet of onvoldoende beschikbaar zijn: voorliggende voorzieningen, algemeen gebruikelijke voorzieningen, algemene voorzieningen, gebruikelijke hulp, hulp uit het sociaal netwerk.
- In het algemeen geldt dat als er huisgenoten beschikbaar en/of in staat zijn werkzaamheden over te nemen, er geen aanspraak is op hulp bij het huishouden. Het overnemen van huishoudelijke taken valt namelijk onder de verantwoordelijkheid van de leefeenheid.

Op basis van het resultaat in het plan van aanpak bepaalt de aanbieder in overleg met de belanghebbende burger welke ondersteuning ingezet worden om het resultaat te bereiken. Degene die toegang heeft verleend toetst periodiek de resultaten.

Toelichting hulp bij het huishouden

De aanspraak op hulp bij het huishouden bestaat uit een aanvulling op de eigen mogelijkheden. Hieruit volgt ook dat geen hulp wordt verstrekt als de beperkingen afdoende kunnen worden opgelost door bijvoorbeeld technische hulpmiddelen. Daaronder wordt algemeen gebruikelijke huishoudelijke apparatuur verstaan zoals een wasmachine, droogtrommel, afwasautomaat, raamwisser met telescoopstele

of een stofzuiger. Als dergelijke apparatuur niet aanwezig is, dan gaat de aanschaf van deze hulpmiddelen in beginsel voor op de verstrekking van hulp bij het huishouden.

Leeftijd of het niet gewend zijn kunnen invloed hebben op het vermogen om huishoudelijk werk uit te voeren. In die gevallen kan aanspraak bestaan op kortdurende hulp waarin de noodzakelijke huishoudelijke vaardigheden worden aangeleerd.

De zorg voor kinderen, die tot het huishouden behoren, is in eerste instantie een taak van de ouder(s). Mochten hierin acute problemen ontstaan, dan kunnen deze tijdelijk worden opgelost door inzet van hulp zodat er gezocht kan worden naar een permanente oplossing.

Werkwijze

De gemeente 's-Hertogenbosch werkt met de volgende methodiek voor het verstrekken van de maatwerkvoorziening hulp bij het huishouden. De gemeente stelt niet langer het aantal uren hulp bij het huishouden vast, maar beperkt zich tot het vaststellen van de aanspraak en het eindresultaat van de dienstverlening. De aanbieder bepaalt zelf de omvang van de werkzaamheden waarmee het resultaat (een schoon en leefbaar huis) moet worden behaald. De omvang van de werkzaamheden kan variëren afhankelijk van de vraag van de belanghebbende burger. De ene belanghebbende burger krijgt bijvoorbeeld 1 uur hulp per week, de andere 3 uur. De normen hiervoor liggen vast in het indicatieprotocol hulp bij het huishouden (zie bijlage 1). De aanbieders ontvangen hiervoor een vast gemiddeld budget per belanghebbende burger per week, dat vanaf 2014 in geleidelijke stappen wordt afgebouwd van € 56,25 naar € 52,79 (1e helft 2015), € 48,20 (2e helft 2015) en uiteindelijk € 44 per belanghebbende burger per week in 2016.

4-uursmaatregel

De aanbieder kan in een casuïstiekoverleg met de gemeente een overleg kan opstarten in alle gevallen waar meer dan 4 uur per week nodig is danwel er bij bestaande belanghebbende burgers in stappen moet worden afgebouwd vanaf 4 uur. Deze situaties worden gezien als 'schrijnende gevallen' en kunnen met voorafgaande toestemming van de gemeente worden gedeclareerd tegen een tarief van € 22,50 maal benodigde uren per week.

Algemene dienst hulp bij het huishouden voor particulieren en mantelzorgers met gebruikmaking huishoudelijke hulp toelage in 2015 en 2016

Met de Huishoudelijke Hulp Toelage is beoogd de komende twee jaar de vraag naar particuliere huishoudelijke hulp te stimuleren en zo werkgelegenheid in de gemeente te behouden. Hiertoe ontvangen burgers die niet voor een maatwerkvoorziening in aanmerking (willen) komen in 2015 en 2016 van de gemeente een tegemoetkoming in de kosten van particuliere huishoudelijke hulp die ze afnemen van de Zorgcoöperatie Den Bosch. Deze zorgcoöperatie is georganiseerd door de gecontracteerde aanbieders IVT Thuiszorg en Tzorg.

De zorgcoöperatie is niet voorliggend op de maatwerkvoorziening hulp bij het huishouden. Burgers die in aanmerking komen voor de maatwerkvoorziening mogen ook kiezen voor de zorgcoöperatie. Het wordt niet verplicht gesteld.

Daarnaast wordt de Zorgcoöperatie Den Bosch ingezet voor ondersteuning van mantelzorgers. Uit recent onderzoek in de gemeente is gebleken dat veel mantelzorgers overbelast dreigen te raken, omdat de combinatie van de mantelzorgtaken met de organisatie van het eigen huishouden erg zwaar valt.

Mantelzorgers kunnen een beroep doen op de gecontracteerde aanbieders om hen te ontlasten bij het eigen huishouden.

De criteria om in aanmerking te komen voor de huishoudelijke hulp toelage en het bijbehorende werkproces ziet er als volgt uit:

- De belanghebbende burger/mantelzorger meldt zich bij de gemeente. Toetsing vindt plaats of er beperkingen zijn die aanspraak op particuliere hulp met eigen betaling rechtvaardigen. Bijvoorbeeld burgers met een maatwerkvoorziening Wmo, WLZ, ZVW-indicatie langdurige zorg, VPT of burgers die extra hulp willen voor boodschappen, was-en strijk, respijtzorg etc. Bij een mantelzorger vindt toetsing plaats op inschrijving bij Steunpunt Mantelzorg Divers. De voorwaarden voor inschrijving als mantelzorger zijn zorgverlening van minimaal 8 uur per week en met een minimale duur van drie maanden. Het steunpunt geeft terugkoppeling over de inschrijving aan de gemeente. Alle aanvragers dienen verder ingeschreven te staan in de gemeente 's-Hertogenbosch.
- Na toetsing informeert de gemeente de burger/mantelzorger over de tariefstelling/eigen betaling. Maximaal is 2,5 uur per week mogelijk tegen betaling van het gereduceerde tarief van € 12,50 per uur voor de particulier en € 10,50- per uur voor de mantelzorger. Bij meer dan 2,5 uur betaalt de belanghebbende burger de maximale kostprijs van € 23,00 per uur. Voor particulieren geldt tevens dat er jaarlijks lidmaatschapskosten betaalt worden aan de Zorgcoöperatie ter waarde van €10,00.
- De aanvraag wordt door de gemeente vervolgens geregistreerd waarbij de burger/mantelzorger aangeeft welke aanbieder, IVT thuiszorg of Tzorg, de voorkeur heeft.
- De aanbieder gaat in gesprek met de belanghebbende burger en bepaalt de hulptaken en in te zetten uren.
- De belanghebbende burger betaalt de aanbieder per 4 weken het hierboven genoemde tarief.
- De aanbieders sturen de gemeente een vier wekelijkse nota met het aantal belanghebbende burgers en daadwerkelijk afgenomen uren. De gemeentelijke vergoeding aan de aanbieder in

2015 bedraagt € 10,50 voor een particulier en € 12,50 per uur voor een mantelzorger (met een maximum van 2,5 uur per week).

6.2 Begeleiding indien nodig inclusief persoonlijke verzorging

Resultaat:

De belanghebbende burger is in staat structuur aan te brengen in zijn dagelijks leven en kan de regie daarover voeren. Vormen zijn toezicht of aansturing bij activiteiten op het gebied van praktische vaardigheden, oefenen van in behandeling aangeleerde vaardigheden of gedrag, ondersteunen bij het organiseren van het dagelijks leven (huishouden, agendabeheer, administratie, geldzaken, regelzaken, enz.).

Per belanghebbende burger wordt dit geconcretiseerd in meetbare resultaten die worden opgenomen in het plan van aanpak.

Criteria:

- Om in aanmerking te komen voor begeleiding moet zijn vastgesteld dat de belanghebbende burger matige tot zware beperkingen heeft op één of meer van de volgende vier terreinen:
 - sociale redzaamheid;
 - probleemgedrag;
 - psychisch functioneren;
 - of geheugen- en oriëntatiestoornissen.
- Indien de belanghebbende burger tijdens de begeleiding ondersteuning nodig heeft bij de persoonlijke verzorging (bijvoorbeeld hulp bij toiletbezoek), dan dient dit door de begeleider geboden te worden.
- Voor begeleiding varieert het aantal uren tussen het minimum van 1.9 uur per week en het maximum van 24.9 uur per week.
- De volgende voorzieningen niet of onvoldoende beschikbaar zijn: voorliggende voorzieningen, algemeen gebruikelijke voorzieningen, algemene voorzieningen, gebruikelijke hulp, hulp uit het sociaal netwerk.

Op basis van het resultaat in het plan van aanpak bepaalt de aanbieder in overleg met de belanghebbende burger welke ondersteuning ingezet worden om het resultaat te bereiken. Hierbij geldt dat dagbesteding voorgaat op begeleiding. Degene die toegang heeft verleend toetst periodiek de resultaten.

6.3 Dagbesteding indien nodig inclusief vervoer en/of persoonlijke verzorging

Resultaat:

- De belanghebbende burger krijgt een zinvolle dagbesteding gericht op activering en/of stabilisatie.
- De mantelzorger/sociaal netwerk wordt ontlast.
- Per belanghebbende burger wordt dit geconcretiseerd in meetbare resultaten die worden opgenomen in het plan van aanpak.

Criteria:

- Om in aanmerking te komen voor dagbesteding moet zijn vastgesteld dat de belanghebbende burger matige tot zware beperkingen heeft op één of meer van de volgende vier terreinen:
 - sociale redzaamheid;
 - probleemgedrag;
 - psychisch functioneren;
 - of geheugen- en oriëntatiestoornissen.
- Indien de belanghebbende burger tijdens de dagbesteding ondersteuning nodig heeft bij de persoonlijke verzorging (bijvoorbeeld hulp bij toiletbezoek), dan dient dit door de begeleider geboden te worden.
- Net zoals gold in de AWBZ hanteert het college voor dagbesteding het maximum van 9 dagdelen per week voor personen tot 65 jaar. Een dagdeel bedraagt 4 uur. Het maximum aantal dagdelen is afgeleid van het gemiddeld aantal uren dat een gezond persoon naar school gaat, studeert of betaalde arbeid verricht. Voor personen van 65 jaar of ouder is het maximum voor dagbesteding 6 dagdelen per week.
- De volgende voorzieningen niet of onvoldoende beschikbaar zijn: voorliggende voorzieningen, algemeen gebruikelijke voorzieningen, algemene voorzieningen, gebruikelijke hulp, hulp uit het sociaal netwerk.

Vervoer:

Dagbesteding omvat voor zover noodzakelijk in verband met de medische noodzaak of beperkingen in de zelfredzaamheid, het vervoer van en naar de locatie van de dagbesteding. Met de aanbieders is afgesproken dat zij in overleg met de belanghebbende burger en zijn sociaal netwerk nagaan of vervoer

noodzakelijk is en hoe zij daar vorm aan geven. Aanbieders kunnen dan ook het noodzakelijke vervoer op zo efficiënt mogelijke wijze organiseren.

Wanneer de belanghebbende burger problemen ervaren op het gebied van vervoer wordt bekeken in hoeverre men zelf in de vervoersbehoefte kan voorzien, hulp kan inschakelen van het eigen netwerk, gebruik kan maken van een algemene voorziening of dat een maatwerkvoorziening noodzakelijk is.

Wanneer een belanghebbende burger in staat is met het openbaar vervoer te reizen (eventueel na oefenen onder begeleiding) of met de fiets of een ander vervoermiddel zelfstandig (of onder begeleiding van mantelzorg of vrijwilliger, indien beschikbaar) kan reizen dan is dat uiteraard voorliggend.

Op basis van het resultaat in het plan van aanpak bepaalt de aanbieder in overleg met de belanghebbende burger welke ondersteuning ingezet wordt om het resultaat te bereiken. Degene die toegang heeft verleend toetst periodiek de resultaten.

6.4 Kortdurend verblijf

Resultaat:

- De belanghebbende burger wordt tijdelijk opgevangen in een veilige situatie waarin hij kwalitatief goede ondersteuning krijgt die hij nodig heeft i.v.m. zijn beperkingen in aanvulling op het wonen thuis (logeerfunctie).
- De mantelzorg/sociaal netwerk wordt ontlast (respijtfunctie).
- Per belanghebbende burger wordt dit geconcretiseerd in meetbare resultaten die worden opgenomen in het plan van aanpak.

Criteria:

- De belanghebbende burger heeft bijvoorbeeld somatische, psychiatrische, psycho-geriatrische beperkingen of een verstandelijke, lichamelijke of zintuiglijke beperking.
- Ontlasting van de mantelzorger/sociaal netwerk is noodzakelijk.
- De omvang van kortdurend verblijf (respijt zorg) varieert van één etmaal per week tot maximaal drie etmalen per week.
- De volgende voorzieningen niet of onvoldoende beschikbaar zijn: voorliggende voorzieningen, algemeen gebruikelijke voorzieningen, algemene voorzieningen, gebruikelijke hulp, hulp uit het sociaal netwerk.

Op basis van het resultaat in het plan van aanpak bepaalt de aanbieder in overleg met de belanghebbende burger welke ondersteuning ingezet wordt om het resultaat te bereiken. Degene die toegang heeft verleend toetst periodiek de resultaten.

6.5 Rolstoelvoorzieningen

Resultaat:

- De belanghebbende burger is in staat om zich te verplaatsen in en om de woning. Verplaatsen is vervoer over kleine afstanden, van enkele tientallen tot maximaal enkele honderden meters. Concreet gaat het alleen om de rolstoel (rollator, trippelstoel of krukken zijn algemeen gebruik/voorliggende voorzieningen) of een aanpassing op een rolstoel (aanpassingen zijn extra onderdelen die niet standaard op een rolstoel zitten maar wel noodzakelijk zijn voor de belanghebbende burger). Rolstoelen voor het zogenaamde incidentele gebruik, bv voor winkelen en uitstapjes, vallen hier niet onder. Deze vallen onder de algemene voorzieningen.
- Per belanghebbende burger wordt dit geconcretiseerd in meetbare resultaten die worden opgenomen in het plan van aanpak.

Criteria:

- De belanghebbende burger is voor het dagelijks zittend verplaatsen aangewezen op een rolstoel.
- De volgende voorzieningen niet of onvoldoende beschikbaar zijn: voorliggende voorzieningen, algemeen gebruikelijke voorzieningen, algemene voorzieningen, gebruikelijke hulp, hulp uit het sociaal netwerk.

Werkwijze:

Als bij de aanvraag van de belanghebbende burger bij de gemeente blijkt dat er sprake is van een mobiliteitsprobleem en behoefte aan een hulpmiddel wordt onderstaand traject gevolgd:

Aanvraagprocedure

- De belanghebbende burger krijgt van de consulent Wmo, werker SWT of C3 het document "Naar Welzorg". De gemeente verleent de belanghebbende burger hiermee toegang tot Welzorg.
- Aanvraag en informatie van de belanghebbende burger wordt door gemeente kenbaar gemaakt bij Welzorg middels de documenten "aanmelding mobiliteitsprobleem" en het "aanvraagformulier".
- Welzorg registreert de belanghebbende burger incl. aanmeldingsformulier voorzien van de vermelding "PILOT".

- De belanghebbende burger neemt contact op met Welzorg via de contactgegevens zoals opgenomen in het document "naar Welzorg"
- Welzorg maakt afspraak met de belanghebbende burger voor een intakegesprek met een adviseur. Dit bij voorkeur op de locatie van een pool of bij de belanghebbende burger thuis.
- Welzorg bepaalt tijdens het intakegesprek of de belanghebbende burger in aanmerking komt voor (achtereenvolgens):
 - Geen verstrekking (bv door opties in de KDU, UWV, ziekenvervoer et cetera)
 - Particuliere verstrekking
 - Poolvoorziening (voor de pilot alleen scootmobiel, handbewogen rolstoel of fiets)
 - Maatwerkvoorziening
- Indien de belanghebbende burger in aanmerking komt voor een maatwerkvoorziening vult Welzorg samen met de belanghebbende burger het aanvraagformulier in. De belanghebbende burger tekent dit formulier voor akkoord m.b.t. eigen bijdrage.
- Het ingevulde aanvraagformulier wordt als bijlage opgenomen in Welzorg administratie en na levering samen met de BLO verzonden naar de gemeente.
- De gemeente zorgt bij verstrekking van een maatwerkvoorziening voor een beschikking naar de klant.

6.6 Woonvoorzieningen

Resultaat:

- De belanghebbende burger kan normaal gebruik maken van de woning waar hij woont dankzij het treffen van een maatwerkvoorziening. De maatwerkvoorziening kan bestaan uit een financiële tegemoetkoming in verhuis- en herinrichtingskosten, een bouwkundige of woontechnische aanpassing (douchezitje aan muur op ophoging tegels voordeur), een voorziening in natura niet bouwkundig of niet woontechnisch (toiletstoel), een financiële tegemoetkoming in de kosten van tijdelijke huisvesting en huurderiving gedurende maximaal 6 maanden. Voor kortdurend gebruik (maximaal 6 maanden) zijn losse woonvoorzieningen te leen via uitleendepots.
- Per belanghebbende burger wordt dit geconcretiseerd in meetbare resultaten die worden opgenomen in het plan van aanpak.

Criteria:

- Een maatwerkvoorziening wordt slechts verleend indien de belanghebbende burger zijn hoofdverblijf heeft of zal hebben in de woning waaraan deze wordt getroffen.
- De maatwerkvoorziening is nodig om de woning bereikbaar, toegankelijk en bruikbaar te maken.
- Er worden geen maatwerkvoorzieningen getroffen wanneer het gaat om hotels/pensions, trekkerswoonwagens, kloosters, tweede woningen, vakantiewoningen, recreatiewoningen en bij kamerverhuur.
- Er worden geen maatwerkvoorzieningen getroffen in, specifiek op mensen met beperkingen gerichte woongebouwen wat betreft voorzieningen in gemeenschappelijke ruimten dan wel woonvoorzieningen die bij nieuwbouw of renovatie zonder noemenswaardige meerkosten kunnen of hadden kunnen worden meegenomen.
- Losse maatwerkvoorzieningen zijn voorliggend op bouwkundige maatwerkvoorzieningen.
- Wanneer een belanghebbende burger in een Wlz instelling woont kan één woning waar hij regelmatig op bezoek komt in 's-Hertogenbosch, bijvoorbeeld van ouders, bezoekbaar gemaakt worden. Dit houdt in dat de belanghebbende burger toegang heeft tot de woning, één verblijfsruimte en toilet. Er worden geen aanpassingen vergoed om logeren mogelijk te maken.
- Het primaat van verhuizen wordt toegepast indien de kosten van een noodzakelijke woningaanpassing niet als de goedkoopst passende bijdrage is aan te merken. In beginsel is verhuizing aangewezen als de kosten van aanpassing van de huidige woning hoger zijn dan € 7.500,-. Daarvoor geldt de voorwaarde binnen een redelijke en/of medische aanvaardbare termijn (circa 6 maanden) mogelijk is.
- Het primaat van verhuizen wordt niet toegepast als uit onderzoek een medische contra-indicatie voor verhuizen blijkt, als de aanwezigheid van mantelzorg door mensen in de directe omgeving van de woning het onacceptabel maken dat de belanghebbende burger verhuist, de verhuizing leidt tot inkomstenderiving waardoor bedrijfsmatige activiteiten niet meer kunnen worden uitgevoerd, als dit een aanzienlijke stijging van woonlasten met zich meebrengt.
- Indien het primaat van verhuizen wordt toegepast, kan aan de belanghebbende burger een financiële tegemoetkoming in de verhuis- en herinrichtingskosten worden verstrekt ter hoogte van € 2.500,-
- Maatwerkvoorzieningen kunnen in ieder geval worden geweigerd indien:

- De maatwerkvoorziening vermijdbaar en voorzienbaar was of van de belanghebbende burger verwacht kon worden dat hij maatregelen getroffen zou hebben die de hulpvraag overbodig hadden gemaakt.
 - De noodzaak tot het treffen van de woonvoorziening het gevolg is van een verhuizing waartoe op grond van belemmeringen in het normale gebruik van de woning ten gevolge van beperkingen geen aanleiding bestond en er geen andere belangrijke reden aanwezig was;
 - De belanghebbende burger niet is verhuisd naar de voor zijn of haar beperkingen in de zelfredzaamheid of participatie op dat moment beschikbare meest geschikte woning, tenzij daarvoor vooraf schriftelijk toestemming is verleend door het college;
 - De belanghebbende burger verhuisd is naar een woonruimte die niet bestemd is om het gehele jaar door bewoond te worden en/of niet geschikt is.
 - De ondervonden problemen bij het normale gebruik van de woning voortvloeien uit de aard van de in de woning gebruikte materialen.
 - De noodzaak tot het treffen van een maatwerkvoorziening het gevolg is van achterstallig onderhoud dan wel slechts strekt ter renovatie van de woning of om deze in overeenstemming te brengen met de eisen die redelijkerwijs aan de woning mogen worden gesteld.
- Verhuiskosten worden alleen verstrekt indien de verhuizing niet voorzienbaar is. Als de belanghebbende burger voor het eerst zelfstandig gaat wonen, dan worden de verhuiskosten niet vergoed. Als de belanghebbende burger naar een Wlz instelling verhuisd kan er geen aanspraak worden gemaakt op vergoeding van de verhuiskosten.
 - De volgende voorzieningen niet of onvoldoende beschikbaar zijn: voorliggende voorzieningen, algemeen gebruikelijke voorzieningen (verhoogde toiletput, eenvoudige handgrepen, thermostatische kranen, anti slip behandeling badkamervloer, douchestoelen en andere zaken die in bouwmarkten en warenhuizen verkocht worden), algemene voorzieningen, gebruikelijke hulp, hulp uit het sociaal netwerk.

Trapliften

Voor de aanvraag van een traplift is in 2015 de volgende pilot van toepassing:

- De gemeente 's-Hertogenbosch streeft erna om burgers proactief in te laten spelen op voorzienbare mobiliteitsproblemen en daar waar mogelijk zelf oplossingen te treffen. Tegelijkertijd wordt in de komende jaren het aantal plaatsen in verzorgingshuizen afgebouwd waardoor meer burgers genooddaakt zijn langer thuis te blijven wonen. De gemeente 's-Hertogenbosch en Handicare Trapliften willen samen anticiperen op die ontwikkelingen in de markt.

De pilot in 2015 heeft vier doelstellingen.

- Het vroegtijdig bieden van relevante informatie en keuzemogelijkheden voor de burger
 - De belanghebbende burger wordt de keuze geboden uit verstrekking in natura inclusief een eigen bijdrage of
 - particuliere aanschaf via verschillende financieringsmogelijkheden of huur. Gemeente en Handicare bespreken met de belanghebbende burger de best passende oplossing.
- Het verkorten van het gehele proces
 - Het proces wordt korter doordat Handicare Trapliften de belanghebbende burger vroegtijdig een breed pakket aan keuzes biedt waarbij ook meteen wordt ingegaan op mogelijke alternatieven zoals de voordelen van particuliere aanschaf en verhuizen
 - Het proces wordt hierdoor ook eenvoudiger.
- De gemeente krijgt meer kennis van de belanghebbende burger
 - Aan het einde van de pilot heeft de gemeente meer inzicht in de wensen van de belanghebbende burger.
 - Vragen als "Zijn er verschillen in voorkeur voor particuliere aanschaf tussen de bewoners van huur- en koopwoningen?" "Hoe tevreden is de belanghebbende burger over de keuzemogelijkheden?" zullen eind 2015 in detail zijn beantwoord.
- Het realiseren van een strategische inbedding van social return.
 - Het werkbedrijf Weener XL zal worden betrokken bij de uitvoering van lokale werkzaamheden. Gezien de complexiteit van het product komt de demontage van trapliften daarvoor in aanmerking. Medewerkers zullen worden geselecteerd volgens een door Handicare Trapliften opgesteld competentieprofiel.

6.7 Vervoersvoorzieningen

Resultaat:

- De belanghebbende burger is in staat om zich te verplaatsen in de directe woon- en leefomgeving. De belanghebbende burger moet maximaal 1500-2000 km per jaar kunnen afleggen. Alle buiten

regionale vervoersdoelen vallen buiten de reikwijdte van de Wmo. Hiervoor is Valys door de wetgever aangewezen.

- Per belanghebbende burger wordt dit geconcretiseerd in meetbare resultaten die worden opgenomen in het plan van aanpak.

Criteria:

- Vormen: een scootmobiel, collectief regiotaxi vervoer, individueel taxivervoer
- Om aanspraak te kunnen maken opeen vervoersvoorziening moet duidelijk zijn dat de belanghebbende burger vanwege aantoonbare beperkingen geen gebruik kan maken van het openbaar vervoer of dat het bereiken van het openbaar vervoer onmogelijk is.
- Individueel taxivervoer wordt toegekend na medisch advies.
- Is op grond van medisch advies individueel taxivervoer niet mogelijk dan zijn andere voorzieningen mogelijk (autoaanpassing, een gesloten buitenwagen, financiële vergoeding)
- Het regio(deel)taxivervoer en het individueel taxi/rolstoelvervoer zijn bedoeld voor het verplaatsen over de langere afstand binnen de directe woon-en leefomgeving. Het vervoer wordt verzorgd van deur tot deur en de houder van een pas kan tegen een gereduceerd tarief reizen. Elke rit draagt maximaal 5 zones. Er geldt een maximum van 800 reiszones op jaarbasis waarmee de belanghebbende burger 1500-2000 km kan reizen.
- Een te verstrekken vervoersvoorziening is mede afhankelijk van de vervoersbehoefte (vervoersdoelen en frequentie) en de andere vervoersmogelijkheden van de belanghebbende burger.
- De volgende voorzieningen niet of onvoldoende beschikbaar zijn: voorliggende voorzieningen, algemeen gebruikelijke voorzieningen, algemene voorzieningen (bijvoorbeeld openbaar vervoer), gebruikelijke hulp, hulp uit het sociaal netwerk.

Op basis van het resultaat in het plan van aanpak bepaalt de leverancier in overleg met de belanghebbende burger welk vervoermiddel ingezet wordt om het resultaat te bereiken.

6.8 Beschermd wonen

Resultaat:

- Het realiseren van een situatie waarin de belanghebbende burger in staat wordt gesteld zich zo snel mogelijk weer op eigen kracht te handhaven in de samenleving door het bieden van een veilige en afgeschermd woonomgeving waar samenhangende zorg wordt geboden aan belanghebbende burgers die door hun beperkingen niet in staat zijn zelfstandig te leven en mogelijk een gevaar vormen voor zichzelf en anderen.
- Per belanghebbende burger wordt dit geconcretiseerd in meetbare resultaten die worden opgenomen in het plan van aanpak.

Criteria:

- Een belanghebbende burger kan aanspraak maken op een beschermd woonomgeving indien de belanghebbende burger niet zelfstandig kan wonen en zich niet op eigen kracht kan handhaven in de samenleving. De belanghebbende burger heeft aanspraak op een beschermd woonomgeving, als de volgende criteria voor hem/haar gelden:
 - Sprake is van aantoonbare psychiatrische problematiek.
 - Hij niet zelfstandig kan leven.
 - Hij afhankelijk is van anderen als het gaat om oordeelsvorming over essentiële zaken in het dagelijks bestaan.
 - Hij vaardigheden mist om zich staande te houden in een individuele, zelfstandige woonomgeving.
 - Hij niet of niet altijd in staat is om op relevante momenten hulp in te roepen. Het betreft

het niet adequaat kunnen alarmeren; of

- De belanghebbende burger meer dan drie etmalen per week op verblijf in een beschermd woonomgeving is aangewezen.
- Er sprake is van regiobinding (zie beleidsregels maatschappelijke opvang en vrouwenopvang). Als bij belanghebbende burger niet wordt voldaan aan de regiobinding, dan dient een regeling te worden getroffen met de regio, die het meest geschikt is voor de belanghebbende burger.
- De volgende voorzieningen niet of onvoldoende beschikbaar zijn: voorliggende voorzieningen, algemeen gebruikelijke voorzieningen, algemene voorzieningen, gebruikelijke hulp, hulp uit het sociaal netwerk
- Bij de beoordeling van de aanspraak op beschermd wonen raadpleegt de werker de expertpool.

Op basis van het resultaat in het plan van aanpak bepaalt de aanbieder in overleg met de belanghebbende burger welke vorm van ondersteuning ingezet wordt om het resultaat te bereiken.

6.9 Opvang

Zie beleidsregels maatschappelijke en vrouwenopvang. Zijn in het voorjaar 2014 vastgesteld (zie bijlage 2)

7. Regels voor een persoonsgebonden budget (PGB) bij een maatwerkvoorziening

Een PGB kan een geschikt instrument zijn voor de belanghebbende burger om zijn leven naar eigen wensen en behoeften in te vullen. Het is een verstrekkingvorm die bij uitstek geschikt is voor belanghebbende burgers die zelf de regie over hun leven kunnen voeren. Alle voorzieningen zijn op lokaal niveau in natura beschikbaar. De belanghebbende burger kan desondanks kiezen voor een PGB. De gemeente vindt het belangrijk dat belanghebbende burgers eigen regie over hun leven kunnen voeren en dat zij, indien zij dit wensen, hiervoor een PGB kunnen inzetten. De gemeente zet daarom in op keuzevrijheid PGB, met een stevige voorkant (intake/voorlichting) waardoor voor controle achteraf een lichte en goedkope vorm volstaat.

7.1 Voorwaarden om in aanmerking te komen voor een PGB

Gemotiveerd plan

Een maatwerkvoorziening in de vorm van een PGB wordt verstrekt indien de belanghebbende burger dit gemotiveerd, aan de hand van een onderbouwd plan van aanpak vraagt. In het plan worden de volgende zaken aangegeven:

- Voldoende eigen kracht van de belanghebbende burger of een vertegenwoordiger van zijn sociaal netwerk.
- Een analyse van de situatie.
- De beoogde resultaten van de hulpverlening en ondersteuning.
- Hoe de kwaliteit van de hulp en ondersteuning is gewaarborgd.
- De verwachte omvang en gewenste duur van de hulp en ondersteuning.
- Een begroting.

In het plan moet duidelijk worden aangetoond dat de verstrekking van een PGB aantoonbaar leidt tot de gewenste resultaten en effectieve ondersteuning. Als het PGB voor de ondersteuning duurder is dan het bestaande aanbod HIN, verklaart de belanghebbende burger de meerkosten zelf te betalen. De gemeente beoordeelt of het PGB plan voldoet.

Bekwaamheid van de belanghebbende burger

Om na te gaan of de belanghebbende burger, op eigen kracht, of met hulp van iemand uit zijn sociaal netwerk of een vertegenwoordiger, op een verantwoorde wijze kan omgaan met een PGB wordt de bekwaamheid vooraf beoordeeld door de gemeente. De beoordelingscriteria zijn:

- Is de belanghebbende burger in staat de eigen situatie te overzien en zelf de benodigde hulp te kiezen, te regelen en te sturen?
- Is de belanghebbende burger goed op de hoogte van de rechten en plichten die horen bij het beheer van een PGB en kan hij hiermee omgaan?
- Is de belanghebbende burger in staat de opdrachtgeverstaak op zich te nemen, zoals een aanbieder uitzoeken, sollicitatiegesprekken te voeren, contracten af te sluiten, facturen af te handelen, de kwaliteit te bewaken evenals de voortgang van de hulpverlening?

Overwegende bezwaren zijn er als er een ernstig vermoeden is dat de belanghebbende burger, ook met hulp uit zijn sociaal netwerk of zijn vertegenwoordiger, problemen zal hebben met het omgaan met PGB. De situaties waarbij het risico groot is dat het PGB niet wordt besteed aan het daarvoor bestemde doel zijn:

- De belanghebbende burger is handelingsonbekwaam.
- De belanghebbende burger heeft als gevolg van dementie, een verstandelijke beperking, niet aangeboren hersenletsel of ernstige psychische problemen onvoldoende inzicht in de eigen situatie.
- Er is sprake van verslavingsproblematiek.
- Er is sprake van schuldenproblematiek.
- Er is eerder misbruik gemaakt van PGB.
- Er is eerder sprake geweest van fraude.

Deze opsomming is niet limitatief. Er kunnen andere situaties denkbaar zijn waarin het verstrekken van een PGB niet gewenst is. In deze situaties kan een PGB geweigerd worden. Het kan wel zo zijn dat een belanghebbende burger zelf niet of onvoldoende bekwaam is, maar er mensen in zijn omgeving zijn die hem of haar dusdanig kunnen helpen en bijstaan dat er toch een PGB verstrekt kan worden. Om een PGB af te wijzen op overwegende bezwaren moet er feitelijke onderbouwing zijn op grond waarvan afgewezen kan worden. Dit kan een medische onderbouwing zijn, maar ook het aantonen van schulden en eerder misbruik. De onderbouwing wordt in de beschikking vermeld.

Kwaliteit van de dienstverlening

Afhankelijk van het type hulp en ondersteuning worden meer of minder eisen gesteld over de kwaliteit van hulp en ondersteuning die wordt geboden met een PGB. In alle gevallen zijn de volgende kwaliteitseisen van toepassing:

- De zorgovereenkomst moet zijn afgestemd op het plan van aanpak dat de consulent Wmo/Jeugd, werker SWT of C3 met de belanghebbende burger en/of de vertegenwoordiger van zijn sociaal netwerk heeft opgesteld en moet leiden tot de daarin afgesproken resultaten.
- Degene die hulp/ondersteuning verleend moet een VOG kunnen overleggen.
- Degene die hulp/ondersteuning verleend moet over een passende opleiding/registratie beschikken.
- De hulpverlener neemt bij zijn werkzaamheden de zorg voor een goede hulpverlening in acht en handelt daarbij in overeenstemming met de op hem rustende verantwoordelijkheid, voortvloeiende uit de voor die hulpverlener geldende professionele standaard, uiteraard voor zover de hulpverlener een professional is.
- De consulent Wmo/Jeugd, werker SWT of C3 toetst periodiek de voortgang en de mate waarin de resultaten worden bereikt.

Verplichtingen PGB

Aan het PGB zijn de volgende verplichtingen verbonden:

- Het PGB mag niet worden besteed aan een voorziening die voor de belanghebbende burger algemeen gebruikelijk is.
- Uit het PGB mogen geen administratieve bemiddelingsbureaus, geen tussenpersonen of belangbehartigings worden betaald;
- In afwijking van het gestelde onder het vorige lid mogen de kosten voor arbeidsbemiddeling, in het kader van deze wet, uit het PGB worden betaald indien die partij een Per Saldo Keurmerk heeft;
- De belanghebbende burger aan wie een PGB is verleend komt met de aanbieder op basis van het plan van aanpak een zorgovereenkomst overeen waar ten minste afspraken in zijn opgenomen over de kwaliteit en het resultaat van de maatschappelijke ondersteuning, de inschakeling van het type hulpverlener (medewerker van cao aanbieder, zzp'er/andere organisatie of sociaal netwerk) en de wijze van declareren.

SVB/ Trekkingsrecht

In de Wmo 2015 is de verplichting opgenomen dat gemeenten PGB's uitbetalen in de vorm van trekkingsrecht. Dit houdt in dat de gemeente het PGB niet op de bankrekening van de belanghebbende burger stort, maar op de rekening van de Sociale Verzekeringsbank (SVB). De belanghebbende burger overlegt per type hulp een zorgovereenkomst (arbeidsrechtelijke toetsing overeenkomst door SVB) en laat via declaraties of facturen aan de SVB weten hoeveel uren hulp zijn geleverd. De SVB zorgt vervolgens voor uitbetaling van de hulpverlener. Bij verandering van hulpverlener dient de belanghebbende burger dit door te geven aan de consulent Wmo/Jeugd, werker SWT of C3. Deze zal dan opnieuw kijken of de kwaliteit voldoende is. De gemeente zal dit ook doorgeven bij de SVB. De belanghebbende burger stuurt de zorgovereenkomst met de nieuwe hulpverlener naar de SVB. Op basis van goedgekeurde facturen betaalt de SVB de nieuwe hulpverlener uit. De niet bestede PGB bedragen worden door de SVB na afloop van de verantwoordingsperiode terugbetaald aan de gemeente.

De PGB's voor een hulpmiddel of voorziening worden in 2015 nog wel na overleg van de factuur rechtstreeks aan de belanghebbende burger betaald.

7.2 Voorlichting

Zoals uit de Wmo 2015 is af te leiden, is het belangrijk dat belanghebbende burgers vooraf goed weten wat het PGB inhoudt en welke verantwoordelijkheden zij daarbij hebben. Deze voorlichting zal al bij het moment van aanvragen worden gegeven. Tijdens het gesprek, maar ook later tijdens de aanvraagprocedure, zal de belanghebbende burger door de consulent Wmo/Jeugd, werker SWT of C3 met behulp van de PGB deskundige worden geïnformeerd. Daarnaast verzorgt het servicecentrum PGB van de SVB voorlichting voor en ondersteuning van budgethouders.

7.3 Verantwoordelijkheden

De belanghebbende burger is zelf verantwoordelijk voor het sluiten van een zorgovereenkomst met een hulpverlener. Dit moet via de formats die de SVB hiervoor beschikbaar stelt. Het SVB toetst de arbeidsrechtelijke juistheid van de door de belanghebbende burger ingediende zorgovereenkomsten. Degene die ingeschakeld wordt voor hulp is verantwoordelijk voor het doorgeven van loongegevens aan de belastingdienst.

7.4 Beschikking PGB

Als de belanghebbende burger kiest voor een PGB wordt in de beschikking opgenomen:

- Welke de te verstrekken maatwerkvoorziening is en wat het beoogde resultaat daarvan is.
- Welke andere of overige voorzieningen relevant zijn of kunnen zijn.
- Welke kwaliteitseisen gelden voor de besteding van het PGB.

- Wat de hoogte is van het PGB en hoe hiertoe gekomen is (omvang van de maatwerkvoorziening). De tarieven zijn opgenomen in het Financieel Besluit Wmo 2015 gemeente 's-Hertogenbosch dat jaarlijks wordt geactualiseerd.
- Wat de duur van de maatwerkvoorziening is waarvoor het PGB is bedoeld.
- De wijze van verantwoording van de besteding van het PGB.

De toekenning eindigt wanneer:

- De budgethouder verhuist naar een andere gemeente.
- De budgethouder overlijdt.
- Als de geldigheidsduur van de beschikking is verstreken.
- Als de budgethouder aangeeft dat zijn situatie is veranderd en (het college) vaststelt dat de voorziening niet meer voldoet of het resultaat is bereikt.
- De budgethouder geen verantwoording aflegt.
- De budgethouder zijn PGB laat omzetten in HIN.

7.5 Overgangsrecht

Voor bestaande PGB's die zijn versterkt op basis van een indicatie die doorloopt in 2015 is het overgangsrecht van toepassing. Voor 2015 afgegeven indicaties die doorlopen na 1 januari 2016 eindigen per 1 januari 2016. Indien nodig wordt de ondersteuningsvraag van deze belanghebbende burgers opnieuw bezien. Zij kunnen daarvoor contact opnemen met de gemeente, nadat zij door de gemeente per brief zijn geïnformeerd over de afloop van de indicatie.

7.6 Hoogte PGB tarieven en tariefdifferentiatie

Het college maakt een onderscheid tussen in een PGB voor hulpmiddelen/woonvoorzieningen en een PGB voor diensten. De hoogte van de PGB tarieven zijn vastgelegd in het Financieel Besluit Wmo 2015 gemeente 's-Hertogenbosch. Bij de PGB wordt onderscheid (tariefdifferentiatie) gemaakt tussen:

- Ondersteuning door een aanbieder die de op de sector van toepassing zijnde cao hanteert (veelal cao VVT),
- Andere organisaties of ZZP'ers (korting 15%)
- Het sociaal netwerk (korting 50%)

De genoemde kortingspercentages gelden als algemene richtsnoer. Indien de belanghebbende burger kan aantonen dat in zijn situatie het PGB-tarief niet toereikend is om passende ondersteuning in te kopen, kan aanpassing plaatsvinden.

7.7 Inzetten sociaal netwerk

In het gemotiveerde plan kan de belanghebbende burger de wens uitspreken om zijn sociaal netwerk of mantelzorgers in te willen zetten. In navolging van de regering is het college van mening dat de beloning van het sociale netwerk in elk geval beperkt moet blijven tot die gevallen waarin het de gebruikelijke hulp overstijgt en dit aantoonbaar tot betere en effectievere ondersteuning leidt en aantoonbaar doelmatiger is dan zorg in natura. Ingeval hiervoor een PGB wordt aangevraagd is van belang dat slechts een PGB wordt verstrekt indien naar het oordeel van het college is gewaarborgd dat de in te kopen diensten veilig, doeltreffend en cliëntgericht worden verstrekt.

Bij de beoordeling of inzet vanuit het sociaal netwerk geoorloofd is, kunnen de volgende factoren meespelen:

- Het gaat niet om gebruikelijke zorg
- Er is sprake van langdurige, omvangrijke en frequente ondersteuning
- Er is sprake van zorg en ondersteuning gericht op participatie en zelfredzaamheid. Geen inzet van het sociaal netwerk als het gaat om ondersteuning gericht op gedragsverandering en verpleging tenzij dit aantoonbaar beter, efficiënter en doelmatiger is
- Er is sprake van onplanbare 24-uurs ondersteuning en door de aard van de beperking kan alleen een bekende de ondersteuning leveren
- Iemand moet (deels) zijn baan opzeggen om de ondersteuning te kunnen bieden.
- De inzet van PGB aantoonbaar tot betere en effectievere ondersteuning leidt en aantoonbaar doelmatiger is dan HIN.

Overeenkomstig de huidige Wmo-praktijk m.b.t. informele hulp wordt hierbij in ieder geval gedacht aan diensten. Informele hulp bij hulpmiddelen, woningaanpassingen en andere maatregelen is minder goed denkbaar. Ingeval hiervoor een PGB wordt aangevraagd is het voor het college van belang dat slechts een PGB wordt verstrekt indien naar het oordeel van het college is gewaarborgd dat de in te kopen diensten, hulpmiddelen, woningaanpassingen en andere maatregelen veilig, doeltreffend en cliëntgericht worden verstrekt. Bij het beoordelen van de kwaliteit weegt het college mee of diensten, hulpmiddelen, woningaanpassingen en andere maatregelen in redelijkheid geschikt zijn voor het doel waarvoor het PGB wordt verstrekt.

7.8 Omvang van het PGB

De toekenning van het PGB vindt in 2015 nog plaats in uren en minuten. Voor de omvangbepaling PGB hulp bij het huishouden wordt de richtlijn omvang hulp bij het huishouden gebruikt (zie bijlage 1) Voor de omvangbepaling van de overige diensten voor het PGB hanteren we de CIZ indicatiewijzer versie 7i.

8. Afspraken aanbieders begeleiding, dagbesteding, kortdurend verblijf en beschermd wonen

Afspraken inkoop

In het kader van de inkoop zijn met de aanbieders de volgende afspraken gemaakt:

• Inkoop vindt plaats op basis van lumpsum financiering. De gemeente koopt dus geen diensten in maar biedt de aanbieders ruimte om op basis van de resultaten in het plan van aanpak per belanghebbende burger maatwerk te leveren. Dit geeft hen maximaal de ruimte om te innoveren en om hun dienstverlening te kantelen. Aan deze inkoop zijn de volgende voorwaarden verbonden:

- De aanbieders werken niet met wachtlijsten.
- De aanbieders hebben een aannameverplichting.
- De kwaliteit van de dienstverlening is goed.
- De cliënttevredenheid is goed.

Afspraken op cliënteniveau

Toegang wordt verleend op basis van de resultaatafspraken in plan van aanpak:

- De gemeente bepaalt samen met de belanghebbende burger en zijn sociaal netwerk wat er bereikt moet worden (de resultaten).
- De aanbieder bepaalt samen met de belanghebbende burger en zijn sociaal netwerk hoe dat bereikt moet worden (de dienstverlening).
- De consulent Wmo/Jeugd of werker SWT of C3 monitort periodiek de resultaten in overleg met de belanghebbende burger en zijn sociaal netwerk. Op basis hiervan kunnen aanpassingen worden gedaan in het plan van aanpak en/of de dienstverlening.

Afspraken over monitoring en verantwoording

- Per kwartaal leveren de aanbieders aan de gemeente informatie over hun productie, klachten en vorderingen op het terrein van innovatie, kanteling en lokale inbedding.
- Ook de consulent Wmo/Jeugd en werkers SWT of C3 geven signalen door in het kader van de monitoring.
- De contractbeheerder verwerkt alle informatie en signalen in rapporten.
- Op basis van deze rapporten voeren de accounthouders van de gemeenten (beleidsmedewerkers/projectleiders) kwartaalgesprekken met de aanbieders.

9. Handhaving en toezicht op kwaliteit

De door de gemeente gecontracteerde aanbieders dienen te voldoen aan de in de Wmo gestelde kwaliteitsvereisten. Daarop is ook getoetst in het kader van de opdrachtverlening. PGB-aanbieders moeten minimaal voldoen aan de in deze beleidsregels gestelde kwaliteitseisen.

In monitorgesprekken bespreken wij ieder kwartaal met de gecontracteerde aanbieders de voortgang van de uitvoering op basis van gegevens over de productie, cliënttevredenheid, klachten en hun vorderingen op het terrein van innovatie, kanteling en lokale inbedding.

Gemeenten zijn in het kader van de Wmo verantwoordelijk voor het toezicht op de aanbieders Wmo. Over de wijze waarop wij hier invulling aan willen geven, leggen wij op korte termijn een voorstel voor aan het college. Wij doen dit na overleg met de regiogemeenten en de aanbieders.

10. Mantelzorgondersteuning en compliment

Het college is verantwoordelijk voor de waardering van alle mantelzorgers die mantelzorg verlenen aan belanghebbende burgers die ingezetene zijn van de gemeente 's-Hertogenbosch. De waardering kan bestaan uit een compliment, maar ook uit kortdurend verblijf (respijtzorg), informatie en advies en andere vormen van ondersteuning. Het doel van respijtzorg is de ontlasting van de mantelzorgers zodat belanghebbende burgers zo lang mogelijk thuis kunnen blijven wonen. Naast gemeenten hebben ook zorgverzekeraars een taak om respijtzorg te bieden.

Op 16 december 2014 heeft het college ingestemd met het uitbreiden van de mantelzorgondersteuning en expertise via Wijkpleinen. En de mantelzorgers te waarderen door een individuele blijk van waardering aan mantelzorgers én een collectieve blijk van waardering aan mantelzorgers tijdens de jaarlijkse nationale Dag van de Mantelzorg.

Om voor de individuele waardering in aanmerking te komen moet de mantelzorger minimaal 8 uur zorg per week verlenen en gedurende minimaal drie maanden (aan een inwoner van gemeente 's-Hertogenbosch).

De waardering wordt verstrekt via Steunpunt Mantelzorg, Wijkpleinen, Sociaal Wijkteam, en consulenten Wmo/Jeugd.

Na een jaar wordt deze blijk van waardering geëvalueerd en zo nodig aangepast.

Hierna gaan we uitgebreider in op de mantelzorgondersteuning.

Uitbreiding respijtzorg.

De respijtzorg is uitgebreid op basis van behoeften van mantelzorgers. Respijtzorg heeft als doel de zorg tijdelijk over te nemen zodat de mantelzorger tijd voor zichzelf heeft. De volgende acties worden daarvoor ondernomen:

- (Bewoners)initiatieven respijtzorg faciliteren en ondersteunen (bijvoorbeeld via het Maatschappelijk Initiatieven Fonds uit de Wmo-reserve).
- Mantelzorgers kunnen tegen gereduceerd tarief huishoudelijke hulp in zetten om hen zo te ontlasten bij het eigen huishouden (financiering via Huishoudelijke Hulp Toelage van het Ministerie van VWS).
- Bestaande vormen van respijtzorg worden breder onder aandacht gebracht van zowel mantelzorgers als werkers waarbij er rekening mee gehouden moet worden dat respijtzorg een beleidsterm is en in de informatievoorziening naar mantelzorgers anders benoemd moet worden.
- Vraag gestuurde dagactiviteiten ontwikkelen die geschikt zijn voor mensen met kwetsbaarheden en beperkingen.
- Samen met zorgaanbieders en zorgverzekeraars nieuwe initiatieven voor respijtzorg mogelijk maken.

Versterking mantelzorgondersteuning.

Daarnaast wordt de mantelzorgondersteuning versterkt op wijkniveau. Met tijdelijke inzet van gespecialiseerde mantelzorgondersteuners, realiseren we concrete mantelzorgondersteuning vanuit de Wijkpleinen. Tevens 'scholen' we de werkers (professionals én vrijwilligers) op de Wijkpleinen om mantelzorgers te leren (h)erkennen. Steunpunt Mantelzorg informeert en ondersteunt werkers (in de wijken) door middel van bijeenkomsten en deskundigheidsbevordering zodat werkers 'mantelzorgminded' worden (Wijkpleinmedewerkers, Wmo/Jeugd-consulenten, casemanagers Weener XL, medewerkers Sociaal Wijkteam etc).

We faciliteren scholing van mantelzorgers op basis van behoeften. Belangrijk aandachtspunt is empowerment van mantelzorgers en het leren inzetten van het sociaal netwerk. Samen met regiogemeenten wordt een project uitgevoerd om vrijwilligers te 'scholen' tot mantelzorgcoaches. Zij gaan mantelzorgers ondersteunen bij het inzetten of verbreden van het netwerk.

Er komt een actueel overzicht van de vindplaatsen van mantelzorgers binnen de gemeente 's-Hertogenbosch (denk bijvoorbeeld aan huisartsen, praktijkondersteuners maar ook scholen). Vervolgens wordt hierop specifieke communicatie gericht, aangevuld met projecten (bijvoorbeeld inzet van Toolkit Mantelzorg voor huisartsenpraktijk);

Er komt meer aandacht voor jonge mantelzorgers. Het bereik van jonge mantelzorgers neemt toe en er wordt ondersteuning geboden of gefaciliteerd, die aansluit bij deze groep. Dit vereist aansluiting bij de leefstijl van jongeren en gebruik van voor hen gangbare communicatiemiddelen. Tijdens de tweede Changemakers Challenge in december 2014 is aandacht gevraagd voor jonge mantelzorgers. Kernvraag is hoe krijgen we jonge mantelzorgers in beeld en hoe kunnen we hen optimaal ondersteunen (bv om te voorkomen dat ze op school vastlopen)? Deze bijeenkomst is vertrekpunt voor benadering van jonge mantelzorgers.

Tot slot wordt de intake op de Wijkpleinen uitgebreid met een checklist voor mantelzorgers waarmee de belasting van de mantelzorgers in kaart wordt gebracht. In 2015 starten we met pilot op één van de wijkpleinen. Op basis van de ervaringen wordt de intake verder uitgerold.

Mantelzorgers raadplegen bij beleidsvorming en – uitvoering.

Het betrekken van de mantelzorger gebeurt via de reeds bekende manieren (bijvoorbeeld via de Wmo adviesraad en Gehandicaptenplatform) en via een mantelzorgpanel. Naar aanleiding van de dag van de mantelzorg 2014 is een panel van mantelzorgers samengesteld. Dit panel komt frequent bij elkaar en reageert op de gevolgen van de transities voor mantelzorgers. Op basis hiervan kan de ondersteuning aan mantelzorgers zich verder ontwikkelen.

Mantelzorgers informeren.

De website van gemeente 's-Hertogenbosch wordt voorzien van actuele informatie over bijvoorbeeld mantelzorgondersteuning en mantelzorgwaardering;

Met ingang van januari 2015 is concrete informatie over mantelzorg beschikbaar via website Steunpunt Mantelzorg. (bv Welke (respijt)voorzieningen zijn er? Hoe kan ik een PGB aanvragen? Wie kan mij helpen in huishouden?) Deze informatie is zowel beschikbaar voor mantelzorgers als voor professionals en vrijwilligers die met mantelzorgers te maken hebben.

11. Right to Challenge

De Wmo 2015 geeft gemeenten de ruimte om vorm te geven aan de Right to Challenge. In 2015 geeft het college hier vorm aan door via het Maatschappelijke Initiatieven Fonds initiatieven van burgers te stimuleren en te faciliteren. Het gaat dan om ondersteuning van maatschappelijke initiatieven die de sociale kwaliteit van de stad beogen te verbeteren.

Op basis van de ervaringen die hiermee worden opgedaan wordt in de loop van 2015 een voorstel gemaakt om burgerinitiatieven en de Right to Challenge structureel te ondersteunen.

Op 25 november 2014 heeft het college ingestemd met het afwegingskader voor het Maatschappelijk Initiatieven Fonds (MIF). Het MIF moet ook openstaan voor jeugd initiatieven en verenigingen kunnen ook initiatieven indienen.

Het afwegingskader biedt handvatten om initiatieven die zich op dit moment aandienen en aan de overheid vragen om een (financiële) rol te spelen bij het realiseren ervan, te kunnen beoordelen. Het Maatschappelijk Initiatieven Fonds is geen eindstation, maar een stap in de ontwikkeling van een overheid die meer uit handen geeft en een faciliterende rol aanneemt.

Hierin ligt ook de relatie met het Right to challenge. Daarmee kunnen bewoners (collectieven) de gemeente uitdagen om een deel van de uitvoering van Wmo-taken over te dragen aan hen. Initiatieven die gericht zijn op het leveren van zorg door bewoners op basis van dit recht beschouwen we als maatschappelijke initiatieven en kunnen daarom in aanmerking komen voor financiering uit dit fonds. Daardoor kunnen we nieuwe en vernieuwende initiatieven die zich in de praktijk nog zullen moeten bewijzen, een kans geven zonder dat dat nu ten koste gaat van het bestaande, noodzakelijke zorg en welzijnsaanbod. Daarmee geven we wel de vernieuwing, de transformatie een impuls.

Het MIF overbrugt zodoende ook de periode tot het moment waarop we het Right to Challenge als onderdeel van onze reguliere inkoopprocedure hebben geformaliseerd (inhoudelijk en financieel).

12. Betrekken van ingezetenen bij het beleid

Het college betreft ingezetenen bij het beleid voor Wmo op verschillende manieren (maatwerk). Afhankelijk van het onderwerp en doel wordt op basis van het gemeentelijk communicatiebeleid de best passende manier vastgesteld. Hiervoor kunnen vervolgens verschillende instrumenten worden ingezet. Te denken valt aan bijvoorbeeld klankbordgroepen, burgerpanel, één-op-één gesprekken en (stads)debatten.

Het college betreft de Adviesraad Wmo/Jeugdwet in een zo vroeg mogelijk stadium van de beleidsvorming of het evalueren van reeds vastgesteld beleid. Afspraken tussen College en Adviesraad zijn vastgelegd in het convenant doelgroepen- / cliëntparticipatie Wmo/Jeugdwet.

Afhankelijk van specifieke onderwerpen gaat het college de dialoog aan met andere groeperingen die specifieke en waardevolle kennis kunnen delen. Te denken valt aan cliëntenraden en platforms van belanghebbenden. Naast groeperingen kunnen ook individuele burgers of belangenbehartigers van individuen gevraagd worden of zichzelf melden om mee te denken over te vormen beleidskaders.

13. Afzien van terugvordering

In een aantal gevallen kan worden afgezien van terugvordering. Dit is aan de orde als er sprake is van:

- Een niet verwijtbare vordering of;
- Een vordering lager dan € 50,00 netto.

Op basis van een in een rapportage opgenomen motivatie kan worden besloten af te zien van terugvordering.

Als er al een besluit tot terugvordering is genomen, kan worden besloten af te zien van verdere terugvordering en kwijtschelding van de (restant)vordering als blijkt dat de vordering oninbaar is. Hiervan is sprake als:

- Uit draagkrachtberekening blijkt dat betalingscapaciteit ontbreekt en niet aannemelijk is dat hierin binnen 3 jaar een verbetering zal optreden; of;
- De belanghebbende burger niet te traceren is ondanks alle mogelijke inspanningen daartoe.
- Alleen oninbare vorderingen komen voor kwijtschelding en afboeking in aanmerking. Voor alle overige vorderingen kan alleen op individuele gronden worden besloten tot kwijtschelding.

14. Schuldregeling en terugvordering

Het college verleent medewerking aan een schuldregeling als:

- Redelijkerwijs te voorzien is dat de belanghebbende burger niet zal kunnen voortgaan met het betalen van zijn schulden.
- Redelijkerwijs te voorzien is dat een schuldregeling voor alle vorderingen van de overige schuldeisers zonder een zodanig besluit niet tot stand zal komen; en
- De vordering op grond van de Wmo ten minste zal worden voldaan naar evenredigheid met de vorderingen van de schuldeisers van gelijke rang.

Het besluit om medewerking te verlenen aan een schuldregeling wordt ingetrokken als:

- Niet binnen 12 maanden nadat het besluit bekend is gemaakt, een schuldregeling tot stand is gekomen die voldoet aan de hiervoor gestelde eisen.
- De belanghebbende burger de aan de schuldregeling verbonden verplichtingen ondanks eerdere waarschuwing blijft schenden: dan wel;

Onjuiste of onvolledige gegevens zijn verstrekt en de verstrekking van juiste of volledige gegevens tot een ander besluit zou hebben geleid.

Bijlage I Richtlijn omvang hulp bij het huishouden

Huishoudelijke werkzaamheden

In deze richtlijn geeft het college invulling aan wat onder huishoudelijke werkzaamheden wordt verstaan.

Richtlijn omvang hulp

In deze richtlijn geeft het college invulling aan het bepalen van de omvang van huishoudelijke werkzaamheden indien:

- Voor de belanghebbende burger in het kader van gebruikelijke hulp geen huisgenoten beschikbaar of in staat zijn om de noodzakelijk geachte huishoudelijke taken over te nemen; en/of
- De belanghebbende burger zelf geen van de noodzakelijke huishoudelijke taken zelf kan uitvoeren; en/of
- De belanghebbende burger niet over hulp van anderen beschikt of redelijkerwijs kan beschikken om de door het college noodzakelijk geachte huishoudelijke werkzaamheden over te nemen, waaronder ook de inzet van vrijwilligers kan worden verstaan.

De richtlijn geldt als uitgangspunt. Het college is bevoegd voor zover het zorgplan of (eigen) onderzoek daartoe aanleiding geeft naar beneden toe af te wijken van de richtlijn. Denk bijvoorbeeld aan een woning met drie kamers waar de ruimten kleiner zijn normaal of minder worden gebruikt door belanghebbende burger.

Signaleringsfunctie

De door het college gecontracteerde aanbieders kunnen huishoudelijke hulp in natura leveren en zo nodig ondersteuning bij de organisatie van deze werkzaamheden. Daaronder valt ook een signaleringsfunctie. Belangrijke veranderingen in de leefsituatie van de belanghebbende burger worden aan het college gemeld. Naar aanleiding daarvan kan het college onderzoek (laten) instellen naar de situatie van de belanghebbende burger. Het college biedt hiermee een waarborg/service voor kwetsbare personen.

Zorgplan en maatwerk

Is het aannemelijk dat de belanghebbende burger die een melding doet aangewezen is op hulp bij het huishouden, dan inventariseert een door het college gecontracteerde aanbieder het (noodzakelijk) te wensen resultaat. Daarbij gelden een schoon en leefbaar huis en de beschrijving van huishoudelijke werkzaamheden als uitgangspunt. In samenspraak met de belanghebbende burger wordt door de aanbieder een zorgplan opgesteld. Daaraan staan de concrete schriftelijke afspraken zoals de aanbieder die in samenspraak met de belanghebbende burger opstelt. Voor zover de belanghebbende burger de hulp bij het huishouden in de vorm van persoonsgebonden budget zal ontvangen, bevat de beschikking in ieder geval de omvang van die hulp in tijd.

Klachten

Voor zover de belanghebbende burger na ondertekening van het zorgplan klachten heeft over de geleverde of te leveren hulp bij het huishouden, wendt hij zich in eerste instantie tot de aanbieder. Het kan zijn dat er een nieuw zorgplan wordt opgesteld, maar dat hoeft niet. Voor zover de belanghebbende burger zich in voldoende mate - zonder resultaat - heeft ingespannen met de aanbieder in overleg te treden, kan belanghebbende burger zich melden bij het college. Afhankelijk daarvan kan het college deze melding als klacht of als nieuwe aanvraag aanmerken.

Huishoudelijke werkzaamheden en de grootte van de woning

Bij de normtijden wordt niet uitgegaan van de werkelijke grootte van de woning maar alleen om de dagelijks in gebruik zijnde kamers. Daaronder wordt de woonkamer, slaapkamer(s) verstaan. Er wordt daarbij vanuit gegaan dat een badkamer en een keuken altijd aanwezig zijn. In de omstandigheden van het individuele geval kunnen andere ruimten - die voor belanghebbende burger noodzakelijkerwijs onder het normale gebruik van de woning - vallen in aanmerking worden genomen.

Richtlijn omvang hulp bij huishouden

Licht huishoudelijk werk

Omschrijving

Stof afnemen/raggen

Opruimen

Afwassen (indien er géén maaltijdbereiding is geadviseerd)

Bed opmaken

Richtlijn

Eenpersoonshuishouden woning \leq 3 kamers

30 minuten per week

Eenpersoonshuishouden woning $>$ 3 kamers

30 minuten

Meerpersoonshuishouden woning \leq 3 kamers

60 minuten

Meerpersoonshuishouden woning $>$ 3 kamers

60 minuten

Bijzonderheden

Indien licht huishoudelijke werk én maaltijdvoorziening wordt geïndiceerd. Dan tijd in mindering brengen (bij licht huishoudelijk werk) omdat afwassen (handmatig of afwasmachine in/uitruimen) ook opgenomen is bij maaltijdverzorging.

Indien cliënt wel in staat is licht huishoudelijk werk te verrichten maar niet de maaltijdverzorging, dan wordt verwacht dat cliënt zelf de afwas kan voorspoelen.

Het college kan een lagere omvang vaststellen als het zorgplan of onderzoek daartoe aanleiding geeft.

Zwaar huishoudelijk werk

Omschrijving

stofzuigen

Dweilen

sanitair schoonmaken

keuken schoonmaken

deuren afsoppen

ramen wassen (binnen)

beddengoed verschoneren

Richtlijn

Eenpersoonshuishouden woning ≤ 3 kamers

90 minuten

Eenpersoonshuishouden woning > 3 kamers

90 minuten

Meerpersoonshuishouden woning ≤ 3 kamers

90 minuten

Meerpersoonshuishouden woning > 3 kamers

120 minuten

Bijzonderheden

Voor de verzorging van dieren wordt geen extra tijd berekend, dit is al verdisconteerd in de marge van de normtijden.

Het college kan een lagere omvang vaststellen als het zorgplan of onderzoek daartoe aanleiding geeft.

Boodschappen voor het dagelijkse leven doen

Omschrijving

Boodschappenlijst samenstellen

Boodschappen inkopen

Boodschappen opslaan

Richtlijn

60 minuten per week

Bijzonderheden

Eigen keuzes, zoals de keuze voor speciaal voedsel dat maar beperkt te koop wordt aangeboden, waardoor extra reizen nodig is of het doen van boodschappen in een groot aantal winkels, resulteert niet in extra tijd voor boodschappen doen. Alleen wanneer het vorengaande medisch noodzakelijk is, kan men extra tijd krijgen.

Het college kan een lagere omvang vaststellen als het zorgplan of onderzoek daartoe aanleiding geeft.

Broodmaaltijd bereiden

Omschrijving

Broodmaaltijd bereiden (smeren)

Broodmaaltijd klaar zetten, tafel dekken

Koffie/thee zetten

Afwassen of in/uitruimen vaatwasmachine

Richtlijn

15 minuten per keer, maximaal 2x per dag

Warme maaltijd bereiden

Omschrijving

Warme maaltijd bereiden; koken óf opwarmen

Warme maaltijd klaar zetten, tafel dekken

Koffie/thee zetten

Afwassen of in/uitruimen vaatwasmachine

Richtlijn

Opwarmen

15 minuten per dag

Koken

30 minuten per dag

Bijzonderheden

Maaltijdservice, kant en klaar maaltijden, etc. gelden als voorliggende voorzieningen.

Wasverzorging

Omschrijving

kleding sorteren

kleding in de wasmachine doen

kleding ophangen/afhalen

kleding in de droger doen

vouwen van kleding

kleding in de kast leggen

Richtlijn

Eenpersoonshuishouden

30 minuten

Meerpersoonshuishouden

30 minuten

Bijzonderheden

Wanneer een cliënt (of leefeenheid) deelactiviteiten zelf kan dit in mindering brengen op de richtlijn.

Het college kan een lagere omvang vaststellen als het zorgplan of onderzoek daartoe aanleiding geeft.

Strijken

Omschrijving

Hieronder wordt alleen de activiteit strijken verstaan

Richtlijn

Eenpersoonshuishouden

30 minuten

Meerpersoonshuishouden

30 minuten

Bijzonderheden

Strijken van de bovenkleding is opgenomen in de richtlijn. Extra tijd voor strijken van onderkleding en/of beddengoed is alleen mogelijk indien dit medisch noodzakelijk is.

Er wordt vanuit gegaan dat extra was als gevolg van bedlegerigheid, extra bewassing etc. niet leidt tot meer strijkwerk.

Cliënt heeft ook een verantwoordelijkheid in het aanschaffen van kleding die niet of nauwelijks gestreken hoeft te worden.

Het college kan een lagere omvang vaststellen als het zorgplan of onderzoek daartoe aanleiding geeft.

Verzorging en/of tijdelijke opvang van kinderen

Omschrijving

Het gaat hierbij om een ouder die door beperkingen (tijdelijk) niet in staat is de verzorging en/of opvang van gezonde kinderen uit te voeren. Denk daarbij aan de persoonlijke verzorging, begeleiding en opvoedingsactiviteiten

Richtlijn

Naar bed brengen / uit bed halen

10 minuten per keer per kind

Wassen en kleden

30 minuten per dag per kind

Eten en/of drinken geven

20 minuten per broodmaaltijd 25 minuten per warme maaltijd

Babyvoeding: flesje / borstvoeding

20 minuten per keer per kind

Luier verschonen

10 minuten per keer per kind

Naar school / crèche brengen / halen

15 minuten per keer per gezin

Bijzonderheden

Maximale duur voor opvang is 3 maanden

Specifieke voorliggende voorzieningen voor opvang; zorgverlof, crèche, kinderopvang, buitenschoolse/tussenschoolse opvang, gastouder, etc.

Het college kan een lagere omvang vaststellen als het zorgplan of onderzoek daartoe aanleiding geeft.

Dagelijkse organisatie van het huishouden

Omschrijving

Organisatie van huishoudelijke activiteiten

Plannen en beheren van middelen m.b.t. het huishouden

Richtlijn

30 minuten

Het college kan een lagere omvang vaststellen als het zorgplan of onderzoek daartoe aanleiding geeft.

Hulp bij ontregelde huishouding in verband met psychische stoornissen

Omschrijving

Formuleren doelen / bijstellen doelen mbt het huishouden

Helpen handhaven / verkrijgen / herkwijgen van de structuur in het huishouden

Helpen handhaven / vergroten van zelfredzaamheid mbt het budget

Richtlijn

30 minuten

Bijzonderheden

Specifieke voorliggende voorzieningen: algemeen maatschappelijk werk, AWBZ-begeleiding

Het college kan een lagere omvang vaststellen als het zorgplan of onderzoek daartoe aanleiding geeft.

Advies, instructie en voorlichting (gericht op het huishouden)

Omschrijving

Instructie omgaan met (technische) hulpmiddelen

Instructie huishoudelijke taken; boodschappen doen, maaltijd bereiden, het licht huishoudelijk werk, het zwaar huishoudelijk werk, de wasverzorging en de dagelijkse organisatie van het huishouden

Richtlijn

30 minuten per activiteit, maximaal 90 minuten per week

Bijzonderheden

De richtlijn komt bovenop de normtijd die geldt voor het overnemen van de activiteit Maximale duur is 6 weken

Het college kan een lagere omvang vaststellen als het zorgplan of onderzoek daartoe aanleiding geeft.

Bijlage 2 Beleidsregels toegang en eigen bijdrage maatschappelijke opvang en vrouwenopvang 's-Hertogenbosch

Inleiding

In deze beleidsregels wordt onder de eigen bijdrage maatschappelijke opvang en vrouwenopvang verstaan de eigen bijdrage zoals bedoeld in de Wet maatschappelijke ondersteuning en de Verordening eigen bijdrage maatschappelijke opvang en vrouwenopvang gemeente 's-Hertogenbosch 2014.

Werkwijze aanmeldingsprocedure

1. Belanghebbende dient een schriftelijke aanvraag voor een opvangvoorziening in te dienen bij de instelling voor maatschappelijke opvang en vrouwenopvang in 's-Hertogenbosch, zijnde Stichting Maatschappelijke Opvang 's-Hertogenbosch e.o.;
2. De instelling beoordeelt, zo spoedig mogelijk na het ontvangen van de aanvraag, binnen de kaders van de toelatingscriteria en weigeringsgronden, zoals opgenomen in deze beleidsregels, of de belanghebbende toegelaten kan worden tot de opvangvoorziening, zoals is bedoeld in de Verordening eigen bijdrage maatschappelijke opvang en vrouwenopvang 's-Hertogenbosch 2014;

3. Indien de belanghebbende op basis van de toelatingscriteria en weigeringsgronden kan worden toegelaten tot de opvangvoorziening, maar er geen beschikbare plaatsen binnen de instelling beschikbaar zijn, zal de belanghebbende op de wachtlijst voor de opvangvoorziening worden geplaatst. Indien de instelling van mening is dat de wachttijd leidt tot onwenselijke situaties, heeft zij de inspanningsverplichting om andere passende opvang te zoeken en te zorgen voor een warme overdracht.

Algemene toelatingscriteria en weigeringsgronden

A Voor de toelating tot de opvangvoorziening worden de volgende toelatingscriteria gehanteerd:

1. Belanghebbende heeft de Nederlandse nationaliteit heeft, of houdt als vreemdeling rechtmatig verblijf in de zin van artikel 8, onder a tot en met e en l, van de Vreemdelingenwet 2000;
2. De regio Den Bosch is de regio waarbinnen de opvang van de belanghebbende het meest kansrijk is, zoals is verwoord in artikel 6 van deze beleidsregels;
3. De belanghebbende is niet in staat, zich op eigen kracht, met gebruikelijke hulp, met mantelzorg of met hulp van andere personen uit zijn sociale netwerk, dan wel met gebruikmaking van de algemene voorzieningen zich te handhaven in de samenleving. Indien de instelling inschat dat de wachttijd tot onwenselijke situaties leidt, heeft de instelling de inspanningsverplichting om een andere passende opvang te zoeken en te zorgen voor een warme overdracht.

B Belanghebbende komt niet in aanmerking voor de opvangvoorziening indien:

1. Belanghebbende ondersteuning nodig heeft bij het uitvoeren van alledaagse levensverrichtingen, waaronder persoonlijke verzorging en het verrichten van basale huishoudelijke taken;
2. Belanghebbende een fysieke of zintuigelijke beperking heeft waardoor de opvangvoorziening niet of onvoldoende toegankelijk is;
3. Er bij aanmelding duidelijke indicaties bestaan voor dominante verslaving of psychiatrische problematiek die niet door de instelling begeleid kan worden en / of belastend is voor het samenwonen binnen de voorziening;
4. Belanghebbende ernstig verstandelijk beperkt is en daardoor binnen de instelling niet adequaat begeleid kan worden;
5. Belanghebbende niet akkoord wenst te gaan met de huisregels en de verblijfsvoorwaarden van de opvanginstelling waaronder het meewerken aan een zekerheidsstelling voor de betaling van de eigen bijdrage;
6. Belanghebbende zich (na toegang tot de voorziening) ernstig misdraagt jegens andere cliënten in de opvangvoorziening of jegens de medewerkers van de instelling.

Specifieke toelatingscriteria per voorziening

A. Vrouwenopvang

Belanghebbende komt in aanmerking voor vrouwenopvang indien:

1. Belanghebbende een vrouw is in de leeftijd van 18 jaar en ouder al dan niet met kinderen;
2. Belanghebbende geen veilig onderdak meer heeft ten gevolge van:
 - geweld in huiselijke kring;
 - geweld in afhankelijkheidsrelaties;
 - eengerelateerd geweld;
 - mensenhandel

A. Crisisopvang

Belanghebbende komt in aanmerking voor crisisopvang indien:

1. Belanghebbende 18 jaar en ouder is al dan niet met kinderen;
 2. Belanghebbende in een crisissituatie is beland door huisuitzetting en/of te maken heeft met meervoudige problemen
- A. Begeleid wonen

Belanghebbende komt in aanmerking voor begeleid wonen indien:

1. Belanghebbende 18 jaar en ouder is al dan niet met kinderen;
2. Belanghebbende dak- of thuisloos is in de zin van het (nog) niet kunnen hebben van een zelfstandig huurcontract op eigen naam;
3. De verblijfsduur van een jaar, met een eventuele gemotiveerde verlenging van een half jaar, niet is verstreken.

Vaststelling en innen eigen bijdrage en registratie

De eigen bijdrage wordt vastgesteld en geïnd, conform de Verordening eigen bijdrage maatschappelijke opvang en vrouwenopvang gemeente 's-Hertogenbosch 2014.

De instelling geeft toelatings- of afwijzingsbeschikkingen af aan de belanghebbende. De afgegeven beschikkingen worden door de instelling geregistreerd en zijn opvraagbaar voor de gemeente. De instelling registreert het aantal aanvragen, het aantal afgegeven toelatingsbeschikkingen en het aantal afwijzingsbeschikkingen alsmede de motivatie voor afwijzingen.

Meest kansrijke regio voor maatschappelijke opvang

Toelichting: Deze eis wordt gesteld omdat de kans op een succesvol traject voor de belanghebbende het grootst is in een regio, waar belanghebbende binding heeft. In verband met de eis van landelijke toegankelijkheid is wel de volgende kanttekening te maken. Wanneer een persoon géén (vaststelbare) regiobinding heeft ergens in Nederland, wordt nagegaan in welke gemeente de cliënt het meest kansrijk is in de opvangvoorziening. In dat geval kan dit criterium niet zonder meer gebruikt worden om betrokkene toegang tot de opvang in 's-Hertogenbosch te weigeren

1. Er is sprake van een kansrijk traject in de regio Den Bosch indien belanghebbende voldoet aan tenminste één van de volgende criteria:
 - de cliënt heeft gedurende drie jaar voorafgaand aan het moment van aanmelding minimaal twee jaar aantoonbaar zijn of haar hoofdverblijf in de centrumgemeente of regio gehad. Dit moet blijken uit inschrijving in de gemeentelijke basisadministratie of het bekend en geregistreerd zijn bij zorginstellingen;
 - de aanwezigheid van een positief sociaal netwerk (familie en vrienden);
 - bekendheid bij de zorginstellingen of MO-instellingen;
 - bekendheid bij de politie;
 - geboorteplaats;
 - redenen om de cliënt uit zijn oude sociale netwerk te halen.
1. Als uit het onderzoek volgt dat de maatschappelijke opvang het beste in een andere regio kan plaatsvinden, neemt de instelling contact op met de centrumgemeente betreffende centrumgemeente voor het organiseren van een (warme) overdracht van de cliënt. De warme overdracht bestaat uit het maken van afspraken over de datum van overdracht, de instelling die de cliënt opneemt, de wijze van vervoer en eventuele reisbegeleiding en de overdracht van de persoonlijke gegevens.
2. Als de cliënt niet in een andere centrumgemeente tot de maatschappelijke opvang wordt toegelaten, wordt hij (indien capaciteit beschikbaar is) tijdelijk toegelaten tot de maatschappelijke opvang in de gemeente.